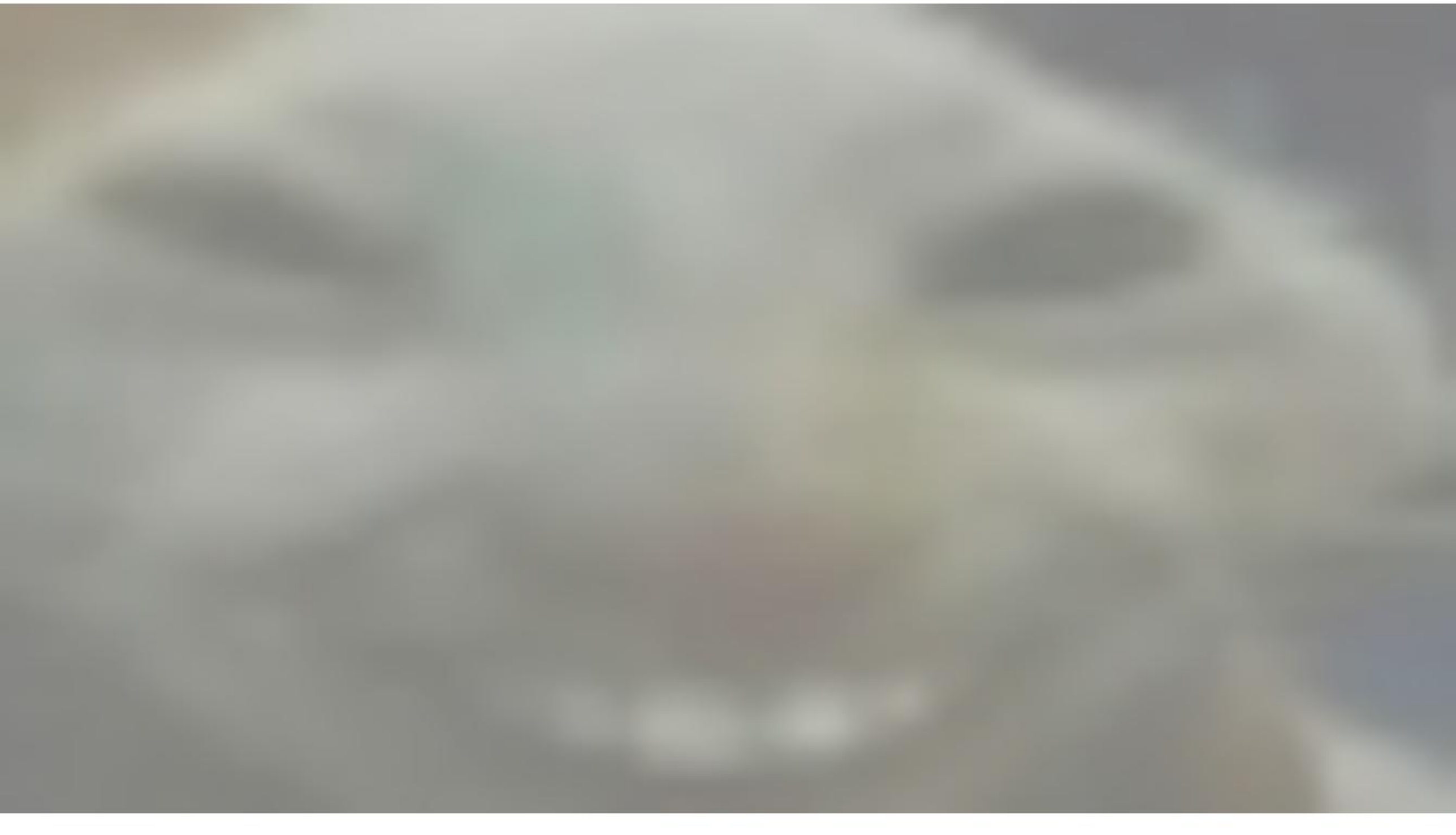

Muzyka

7

Zeszyt ćwiczeń

Teresa Wójcik

7

Muzyka

Zeszyt ćwiczeń dla klasy siódmej
szkoły podstawowej

Redaktor serii
Wojciech Sygut

Redaktor prowadzący
Anna Pawłowska

Redaktor merytoryczny
Anna Pawłowska

Redakcja językowa i korekta
Paulina Zaborek

Redakcja techniczna
Paweł Kowalski

Skład i łamanie
Adam Ziółkowski

Redakcja artystyczna
Magdalena Sarnot-Wrzecionowska

Projekt i koncepcja artystyczna
Futu Creative / Kay Humelt i Rafał Kwiczor

Koordinacja prac graficznych
Magdalena Sarnot-Wrzecionowska

Grafika nutowa
Marek Zapała

Fotoedycja
Tomasz Suszczyński

Projekt okładki
Futu Creative / Kay Humelt i Rafał Kwiczor

Ilustracja na okładce
Agata Dudek i Małgorzata Nowak-Żurek / Acapulco Studio

Wykaz dysponentów praw autorskich do obrazów i zdjęć zamieszczonych w publikacji:

Schutterstock: Ansis Klucis (harfa, s. 4); objectsforall (wiolonczela, s. 4); Marek Walica (dzwonki chromatyczne, s. 4); Vereshchagin Dmitry (klarnet, s. 4); furtseff (waltornia, s. 4); Dmitry Skutin (kocień, s. 4); Galushko Sergey (gitara, s. 4); Helen Kattai (grający na flecie piccolo, s. 5); BlueSkyImage (grający na saksofonie, s. 5); Stokkete (grający na waltorni, s. 5); Mirenska Olga (chór mieszany, s. 12); Moreno Soppelsa (gmach opery La Scala w Mediolanie, s. 15); amophoto_au (gmach Sydney Opera House, s. 15); Elena Rostunova (gmach Royal Opera House w Londynie, s. 15); DW labs Incorporated (gmach Metropolitan Opera w Nowym Jorku, s. 15); skrzypce ze smyczkiem, s. 25; furtseff (trąbka, s. 25); Sergey Petrov (taniec klasyczny, s. 27); Sergei Bachlakov (taniec rytualny, s. 27); Dmitry Morgan (taniec towarzyski, s. 27); Alexander Deviatka (taniec współczesny, s. 27); Eugenio Marongiu (street dance, s. 27); Sergey Lyashenko (taniec orientalny, s. 27); testing (taniec w sporcie, s. 27); Gyvafoto (Włodek Pawlik, s. 34); BW Press (scena z musicalu *Upiór w operze*, s. 37); Mila Atkovska (DJ w dyskotecie, s. 48); pandapaw (gramofon, s. 49); Brooke Whatnall (wieża hifi, s. 49); iPod, s. 49; **BE&W:** Rafał Blechacz przy fortepianie, s. 20; grupa gospel, s. 32; Leonard Cohen, s. 41; **East News:** TRICOLORS (taniec ludowy, s. 27); **ASSOCIATED PRESS/East News:** Miles Davies, s. 34; **Polska Press/East News:** Anatol Chomicz (scena z przedstawienia *Baron cygański*, s. 16); **GettyImages:** grupa gospel, s. 12; **REPORTER:** Przemysław Pokrycki (scena z operetki *Wesoła wdówka*, s. 17); Adrian Gladecki (stepowanie, s. 27); Przemysław Getka (Urszula Dudziak, s. 34); **Domena Publiczna:** Eugene Delacroix *Koncertujący Paganini*, s. 8; Edgar Degas *Śpiewaczka z rękawiczką*, s. 12; portret Karola Marii Webera, s. 13; Vincent van Gogh *Gwiazdzista noc*, s. 40; Gustaw Klimt *Pocałunek*, s. 40; Stanisław Witkiewicz *Wiatr halny*, s. 41; Leon Wyczółkowski *Ujrzałem raz*, s. 43; **Polona.pl/Domena Publiczna:** Strona tytułowa dzieła Oskara Kolberga - *Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce*, s. 25; **commons.wikimedia.org/Domena Publiczna:** World-Telegram staff photographer (Louis Armstrong, s. 34); Franz Hanfstaengl (Ryszard Wagner, s. 49); **Archiwum Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego w Poznaniu:** Rafał Olbiński (Plakat 14. Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego, s. 22); **Jacek Lamparski:** ludowy strój góralski, ludowy strój krakowski, ludowy strój kujawski, s. 24; **fotote-ka:** scena z filmu *Rodzina Połanieckich*, s. 45; **Archiwum:** fagot, fortepian, trójkąt, keyboard, flet poprzeczny, s. 4; kozioł biały, mazanki, złóbcoki, basy kaliskie, bazuna, mandolina, s. 25; **Inne:** Jan A. P. Kaczmarek, s. 44; Okładka płyty Supernatural Carlosa Santany, s. 47.

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich. Osoby, których nie udało nam się ustalić, prosimy o kontakt z wydawnictwem.

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopiuując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

© Grupa MAC S.A., Kielce 2020

ISBN 978-83-8108-675-2

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosa 76
tel. 41 366 55 55, faks: 41 366 33 02
e-mail: kontakt@mac.pl, <http://www.mac.pl>

Spis treści

1. Cztery pory roku – jesień

Wielka rodzina instrumentów	4
<i>Pocztówka z Beskidu</i>	6
Romantyzm – epoka wielkich indywidualności	8
Głos – instrument niezwykły	
<i>Wesoła szkoła</i>	10
Opera i dramat muzyczny	13
Zaczarowany świat operetki	16
Muzyka szkół narodowych	18

2. Cztery pory roku – zima

Wybitni kompozytorzy polskiego romantyzmu	20
<i>Przybyli z nieba</i>	23
Polska muzyka ludowa	24
Zaproszenie do tańca	26
Muzyka przełomu XIX i XX wieku	30

3. Cztery pory roku – wiosna

Jazzowe improwizacje	32
<i>Wesoła sobota</i>	36
Światowe musicale	37
Polska muzyka współczesna	38
Piosenka poetycka	40
<i>Niepewność</i>	42
Muzyka filmowa	44
O muzyce dla mas	46

4. Cztery pory roku – lato

O tym, jak się zapisuje i odtwarza dźwięk	49
<i>Otwórz oczy</i>	50
Quiz muzyczny Od A do Z	52
Notatki muzyczne	54

Wielka rodzina instrumentów

- 1 Rozpoznaj instrumenty i wpisz ich nazwy w wyznaczonym miejscu.

- 2 Przyporządkuj instrument do grupy, z której pochodzi.

idiofony

elektrofony

aerofony

chordofony

membranofony

- 3 Pogrupuj nazwy instrumentów strunowych zgodnie ze sposobem wydobywania dźwięków.

banjo	skrzypce	kontrabas	fortepian	cymbały	gitara
wiolonczela	pianino	altówka	harfa	mandolina	

Smyczkowe	Szarpane	Uderzane

- 4 Przyporządkuj instrumenty odpowiadającym im grupom i wpisz ich nazwy we właściwym miejscu.

trąbka	flet	saksofon	tuba	klarnet
obój	waltornia	rożek angielski	puzon	fagot

dęte drewniane

dęte blaszane

Pocztówka z Beskidu

Muzyka i słowa: Wiesław Jarosz

moderato

mf B F g d

Po Bes-ki - dzie błą - dzi je - sień, wy-pła-ku - je de-szczu łązy,

Es B c F

na zgar-bio-nych ple-cach nie - sie wo-rek si - wej mgły.

B F g d

Pas- te - lo - we cie - nie kła - dzie, zdo-biąc roz-czoch - ra - ny las.

Es B c F

No - cą rwie w brze - mien-nym sa - dzie gro-na słod-kich gwiazd, zło-tych

B B7 Es F

gwiazd. Ref.: Je-sie - nią gó - ry są naj -

B Es B F

szcher - sze, zu - ra - wim klu-czem o - twie -

B B7 Es F

ra - ją drzwi. Je - sie - nią smut - ne pi - szę

B Es B F B

wier - sze, smut-ne pio - sen-ki śpie-wam Ci.

1. Po Beskidzie błądzi jesień,
wypłakuje deszczu łzy.
Na zgarbionych plecach niesie
worek siwej mgły.

Pastelowe cienie kładzie,
zdobiąc rozczochrany las.
Nocą rwie w brzemienym sadzie
grona słodkich gwiazd, złotych gwiazd.

Refren:

Jesienią góry są najszczęśliwsze,
żurawim kluczem otwierają drzwi. } bis
Jesienią smutne piszę wiersze,
smutne piosenki śpiewam Ci.

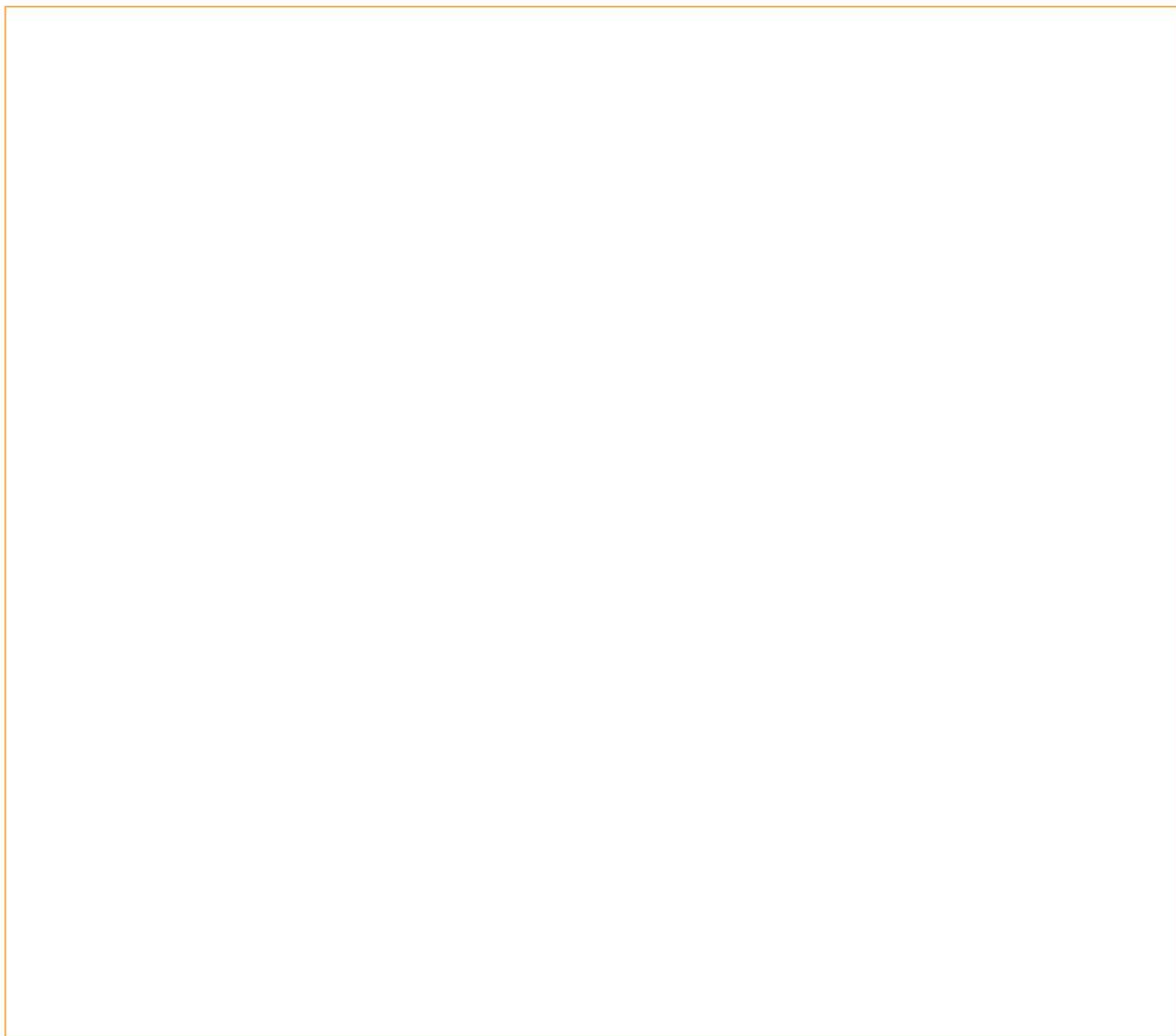
2. Po Beskidzie błądzą ludzie,
kare konie w chmurach rżą.
Święci pańscy zamiast w niebie,
po kapliczkach śpią.

Kowal w kuźni klepie biedę,
czarci wydeptują trakt.
W pustej cerkwi co niedzielę,
rzewnie śpiewa wiatr,
pobożny wiatr.

Refren:

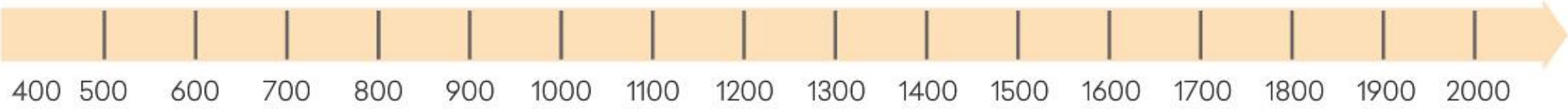
Jesienią góry są najszczęśliwsze...

- 5** Odszukaj w internecie pejzaż ukazujący Beskidy w jesiennej szacie, następnie wydrukuj go i wklej w wyznaczonym miejscu.

Romantyzm – epoka wielkich indywidualności

1 Na osi czasu zaznacz dowolnym kolorem, jak długo trwał romantyzm i neoromantyzm w muzyce.

2 Co, Twoim zdaniem, znaczy określenie „człowiek romantyczny”?

Handwriting lines for the answer to question 2.

3 Podkreśl nazwy form i gatunków muzycznych, które powstały w epoce romantyzmu.

opera romantyczna	operetka	balet	fuga	miniatura fortepianowa
dramat muzyczny	oratorium	symfonia programowa		poemat symfoniczny

4 Wyjaśnij znaczenie słowa *wirtuoz*. Podaj kilka nazwisk słynnych wirtuozów.

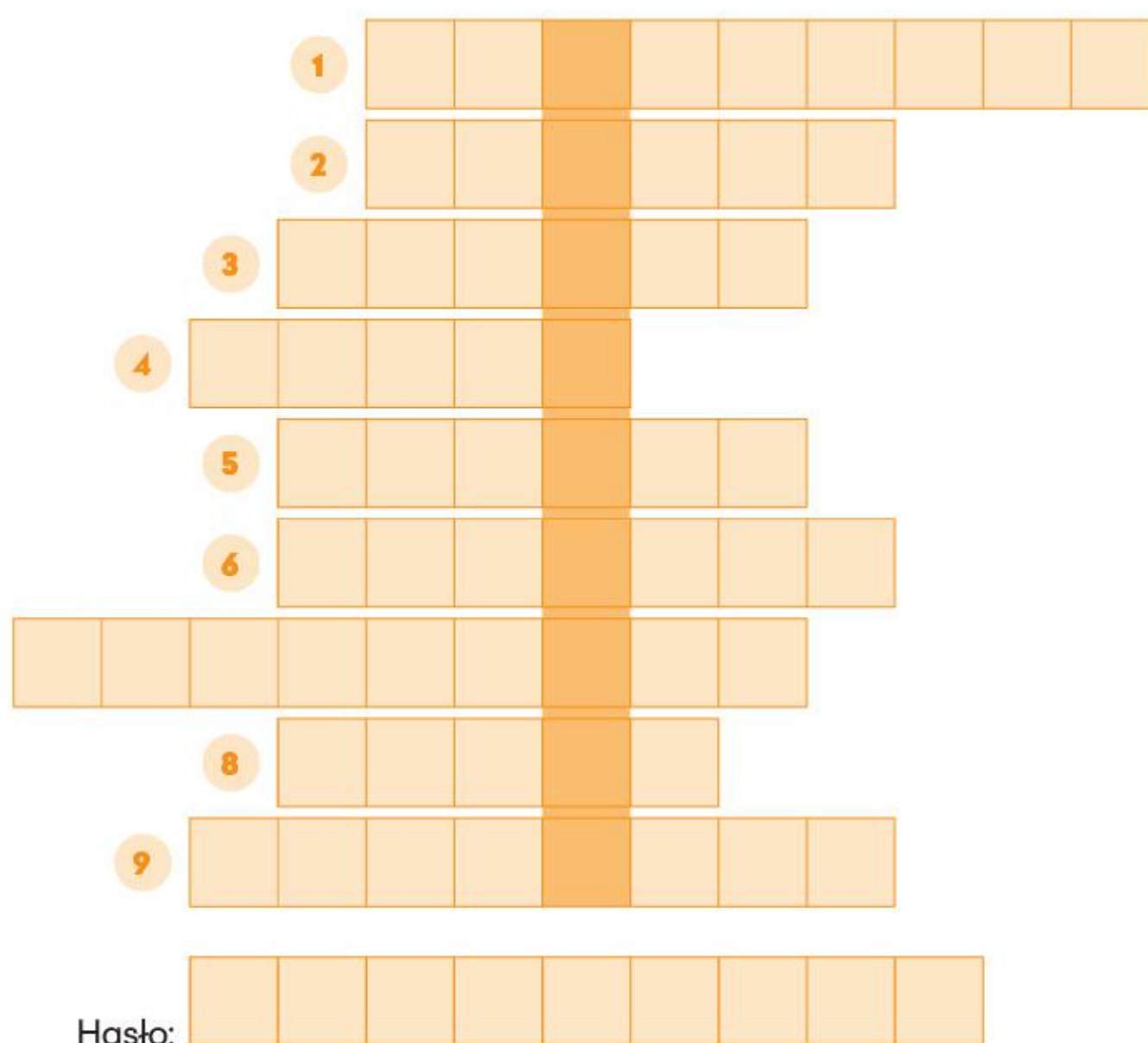

Eugène Delacroix
Koncertujący Paganini

Handwriting lines for the answer to question 4.

5 Rozwiąż krzyżówkę. Litery z wyróżnionych pól czytane z góry na dół utworzą rozwiązanie.

- 1** Instrument akompaniujący w czasie wykonywania pieśni.
- 2** Wybitny polski kompozytor, który żył i tworzył w czasach romantyzmu.
- 3** symfoniczny to instrumentalna forma powstała w epoce romantyzmu.
- 4** Na przykład *Wolny strzelec* Karola Marii Webera.
- 5** Przekształcił operę romantyczną w dramat muzyczny.
- 6** Niedościgniony mistrz danego instrumentu.
- 7** Epoka poprzedzająca romantyzm.
- 8** Kompozytor węgierski, wirtuoz fortepianu, który był przyjacielem Chopina.
- 9** Twórca utworu *Marzenie*.

6 Zagraj melodię pieśni *Pstrąg* Franciszka Schuberta. Zwróć uwagę na artykulację: legato, staccato.

Pstrąg

Franciszek Schubert

dość żywo

Wesoła szkoła

Muzyka: Rafał Paczkowski

Słowa: Jacek Cygan

żywo *mf* C B C B Es9 As6/B

O, o, o, o, o, o, o, o, o, o, o

C B C B Es9 As6/B

We-so-ła szko-ła wciąż mi się śni, bez sło-wa „mu-szę”, o-na mu-si, o - no mu-si!
We-so-ła szko-ła wciąż mi się śni, za-my-kam o-czy i na - pra-wdę już nie mu-szę

C B C B Es9 As6/B

We-so-ła szko-ła to ja i ty, nie za - ka-zów, na-ka - zów sieć.
u-py-chać w gło-wie tych nazw i zer, jak-bym wy-grać miał „Wiel-ką Grę”!

Ges/As As

Ref.: We - so - ła szko - ła to ja i ty, waż-niej - si mo - że niż ten

As4-3 Ges/As

wzór na sto - żek. We - so - ła szko - ła to nie licz - ba π ,

As

1. 2. Da capo

to do kwa - dra - tu my! my!

Wesoła szkoła wciąż mi się śni,
bez słowa „muszę” – ona musi, ono musi!
Wesoła szkoła to ja i ty,
nie zakazów, nakazów sieć.
O, o, o...

Wesoła szkoła wciąż mi się śni,
zamykam oczy i naprawdę już nie muszę
upychać w głowie tych nazw i zer,
jakbym wygrać miał „Wielką Grę”!

Refren:
Wesoła szkoła to ja i ty,
ważniejsi może niż ten wzór na stożek.
Wesoła szkoła to nie liczba π [czyt. pi],
to do kwadratu my!
O, o, o...

Czytałem w prasie o klasie, gdzie,
jak mawiał prymus, wciąż zachęta, a nie przymus,
gdzie groźba dwóji nie budzi łez,
nie pytajcie mnie, gdzie to jest.

Refren:
Wesoła szkoła to ja i ty,
ważniejsi może niż ten wzór na stożek.
Wesoła szkoła to nie liczba π ,
to do kwadratu my!

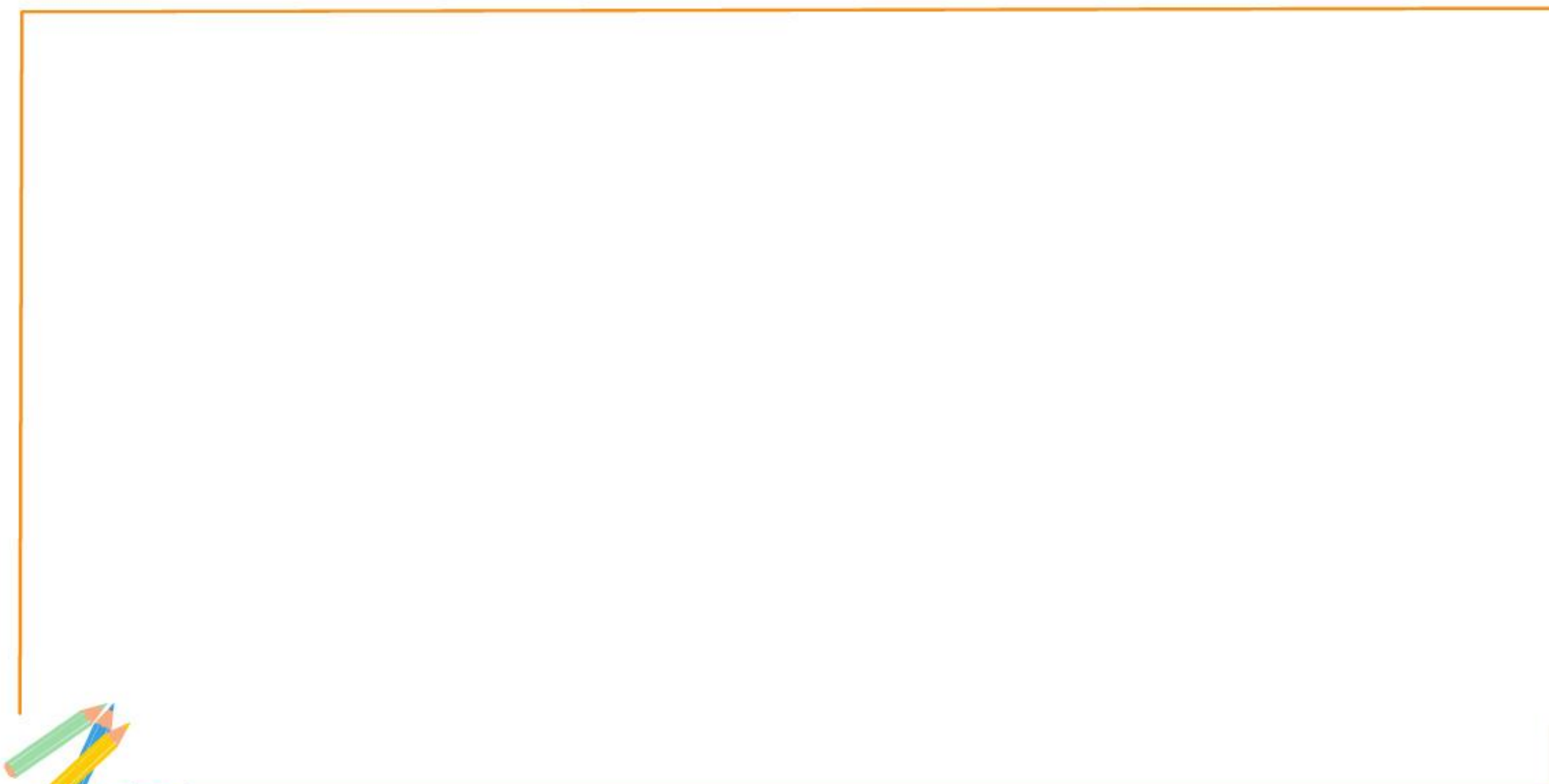
Refren:
Wesoła szkoła to ja i ty,
ważniejsi czasem niż x przed nawiasem,
to za katedrą ktoś przyjazny i
ciekawe, luźne dni.

Wesoła szkoła to ja i ty,
ważniejsi może niż ten wzór na stożek.
Wesoła szkoła to nie liczba π ,
to do kwadratu my!

Wesoła szkoła wciąż mi się śni, (O, o, o...)
gdzie nikt nie truje, by zarobić swoją tróję! (O, o, o...)
Bez słowa „muszę” – ona musi, ono musi! (O, o, o...)
gdzie nudy nie ma, gdzie swoboda, a nie schemat! (O, o, o...)

Refren:
Wesoła szkoła to ja i ty,
ważniejsi czasem niż x przed nawiasem,
to za katedrą ktoś przyjazny i
ciekawe, luźne dni.

1 Wykorzystując technikę fotokolażu, przedstaw ilustrację plastyczną wesołej szkoły.

2 Wypisz rodzaje żeńskich i męskich głosów operowych.

Edgar Degas
Śpiewaczka z rękawiczką

głosy żeńskie

głosy męskie

3 Wpisz w wyznaczonym miejscu właściwe określenie śpiewu bez akompaniamentu instrumentalnego.

4 Wykonaj ćwiczenia dykcyjne polegające na wyraźnej wymowie zdań.

- Szczoteczka, szczoteczce szeptała coś w teczce.
- Szary świt przepłoszył drzemiące stado srebrno-rdzawych kuropatw.
- Przyleciały trzy pstre przepiórzyce przez trzy pstre kamienice.
- Ptaszki szczebiocą trzy po trzy.
- W mieście Wiśle – myślą ściśle. Jak coś zmyślą – ślą na piśmie.

5 Wpisz nazwy zespołów wokalnych przedstawionych na zdjęciach.

6 Wymień ośrodki muzyczne działające w Twojej okolicy, w których możesz rozwijać swoje zdolności wokalne, kształcąc głos.

Opera i dramat muzyczny

- 1** Wpisz w kratki spirali rozwiązania haseł. Litery z wyróżnionych kratek czytane kolejno utworzą rozwiązanie.

- 1 Słowna treść opery.
- 2 Wybitna śpiewaczka operowa.
- 3 Instrumentalny wstęp do opery.
- 4 Śpiew o charakterze deklamacyjnym, służący do opisu akcji scenicznej w operze.
- 5 Popisowa pieśń solowa z towarzyszeniem orkiestry.
- 6 Zespół śpiewaków – solistów.
- 7 Instrumentalny utwór wykonywany między aktami opery.

A 10x10 grid with a 3x3 hole in the center. The grid is mostly light orange, with some cells highlighted in a darker orange. The numbers 1 through 7 are placed in specific cells: 1 is at (1,1), 2 is at (1,9), 3 is at (10,9), 4 is at (10,1), 5 is at (3,5), 6 is at (3,9), and 7 is at (7,4). The highlighted cells are at (1,8), (3,6), (7,3), and (10,7).

Hasło:

--	--	--	--	--

- 2** Karola Marię Webera uważa się za twórcę opery romantycznej. Napisz, czym charakteryzowała się ta opera.

Karol Maria Weber

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins or other markings on the paper.

3

Wilhelm Tell

Giuseppe Verdi

Cyrulik sewilski

Rigoletto

Gioacchino Rossini

Śpiewacy norymberscy

Aida

Giacomo Puccini

Holender tułacz

Tosca

Ryszard Wagner

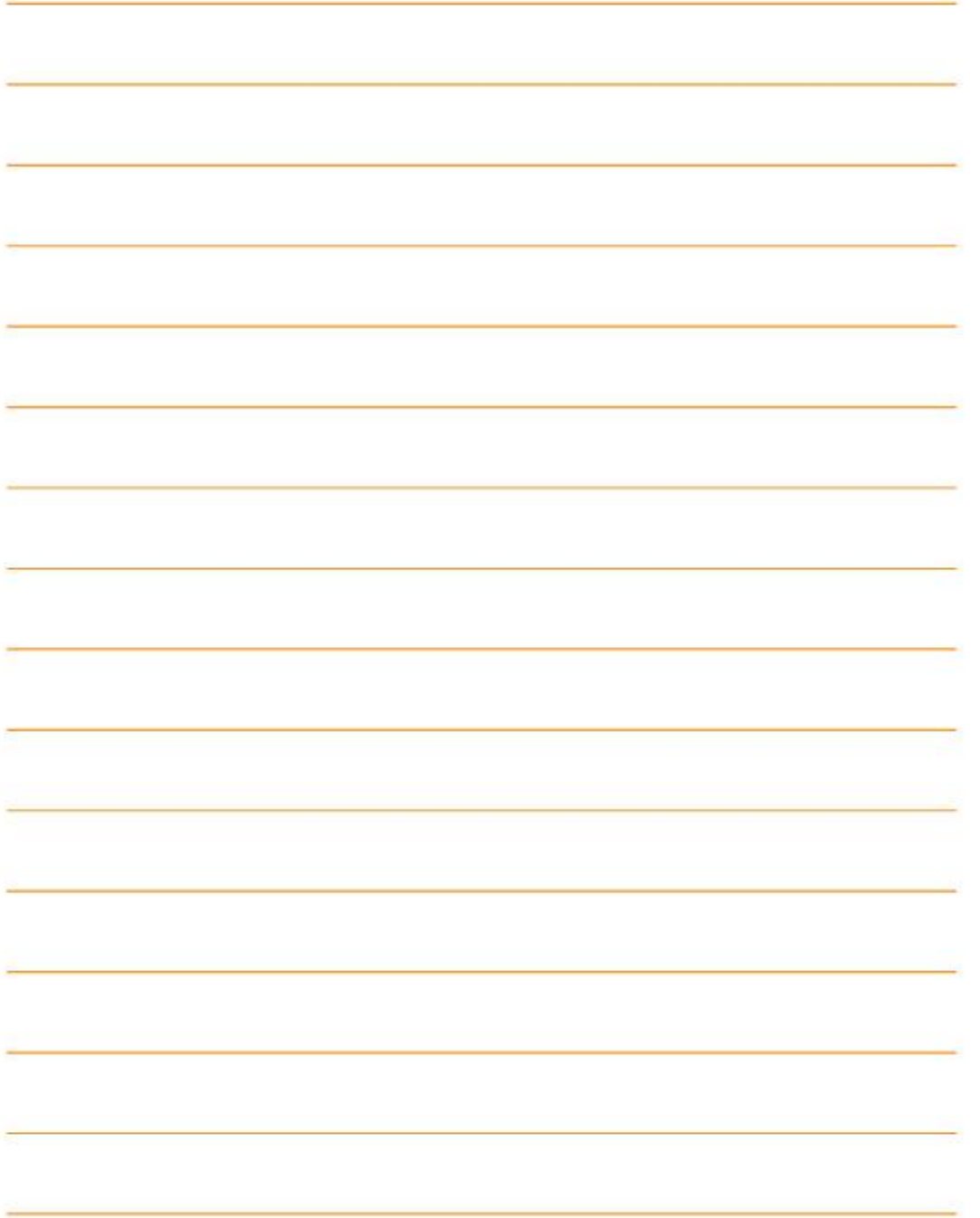
Carmen

Madame Butterfly

Georges Bizet

Traviata

4

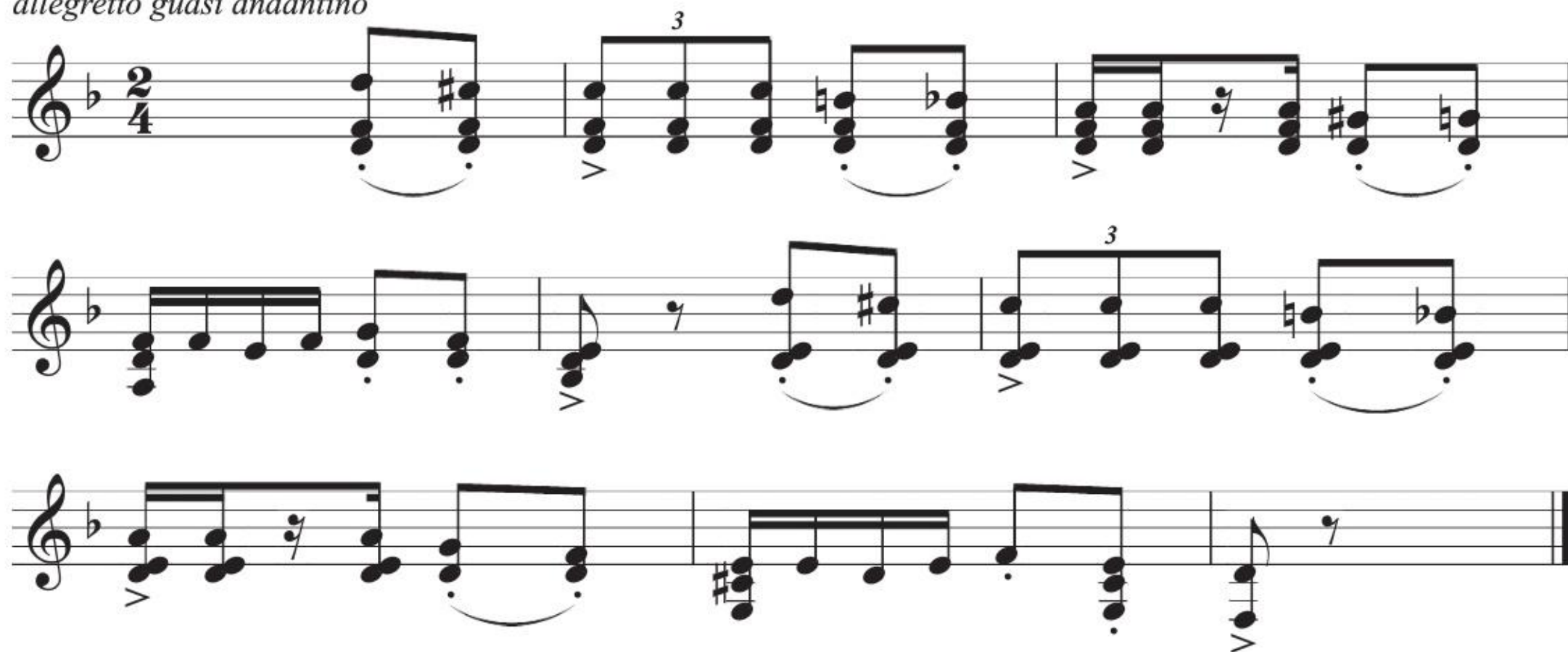
Ryszard Wagner

- 5 Wystukaj rytm *Habanery* z II suity *Carmen* Georges'a Bizeta.

Habanera

Georges Bizet

allegretto quasi andantino

- 6 Wyszukaj w internecie informacje, gdzie znajdują się najslawniejsze teatry operowe świata i wypisz kilka takich miejsc.

1 Napisz, czym różni się forma operetkowa od operowej.

-
- This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features ten evenly spaced, horizontal orange lines running across the width of the page. The background is a solid off-white color. There are no margins, text, or other markings on the page.

- 2** Podkreśl nazwiska kompozytorów, którzy tworzyli operetki.

Antonio Vivaldi
Antonin Dvořák
Franciszek Schubert

- 3** Połącz liniami tytuły operetek z nazwiskami ich twórców.

Życie paryskie

- 4 Zagraj na instrumencie *Pieśń Parysa* Jakuba Offenbacha z operetki *Piękna Helena*. Zwróć uwagę na zmiany tempa i dynamiki.

Pieśń Parysa

fragment
Jakub Offenbach

allegretto

- 5 Zaśpiewaj fragment arii operetkowej *Usta milczą, dusza śpiewa* z *Wesołej wdówki* Ferencza Lehára. Zapis nutowy arii znajdziesz w podręczniku na s. 31.

Usta milczą, dusza śpiewa:
Kochaj mnie...
Bez miłości świat nic nie wart.
Kochaj mnie...
Cały świat dokoła
tą miłością tchnie.
Wszystko mówi mi, że Ty,
Ty kochasz mnie...

Scena z operetki *Wesoła wdówka*

Muzyka szkół narodowych

- 1 Przyporządkuj poszczególnym szkołom narodowym nazwiska kompozytorów.

Modest Musorgski
Isaac Albéniz
Stanisław Moniuszko

Edward Grieg
Bedřich Smetana
Antonín Dvořák

Manuel de Falla
Nikołaj Rimski-Korsakow
Fryderyk Chopin

Szkoła polska _____

Szkoła rosyjska _____

Szkoła czeska _____

Szkoła norweska _____

Szkoła hiszpańska _____

- 2 Zagraj fragment utworu Piotra Czajkowskiego. Zwróć uwagę na oznaczenia artykulacyjne, tempo i dynamikę.

Temat z Koncertu fortepianowego b-moll

Piotr Czajkowski

andante

f

1.

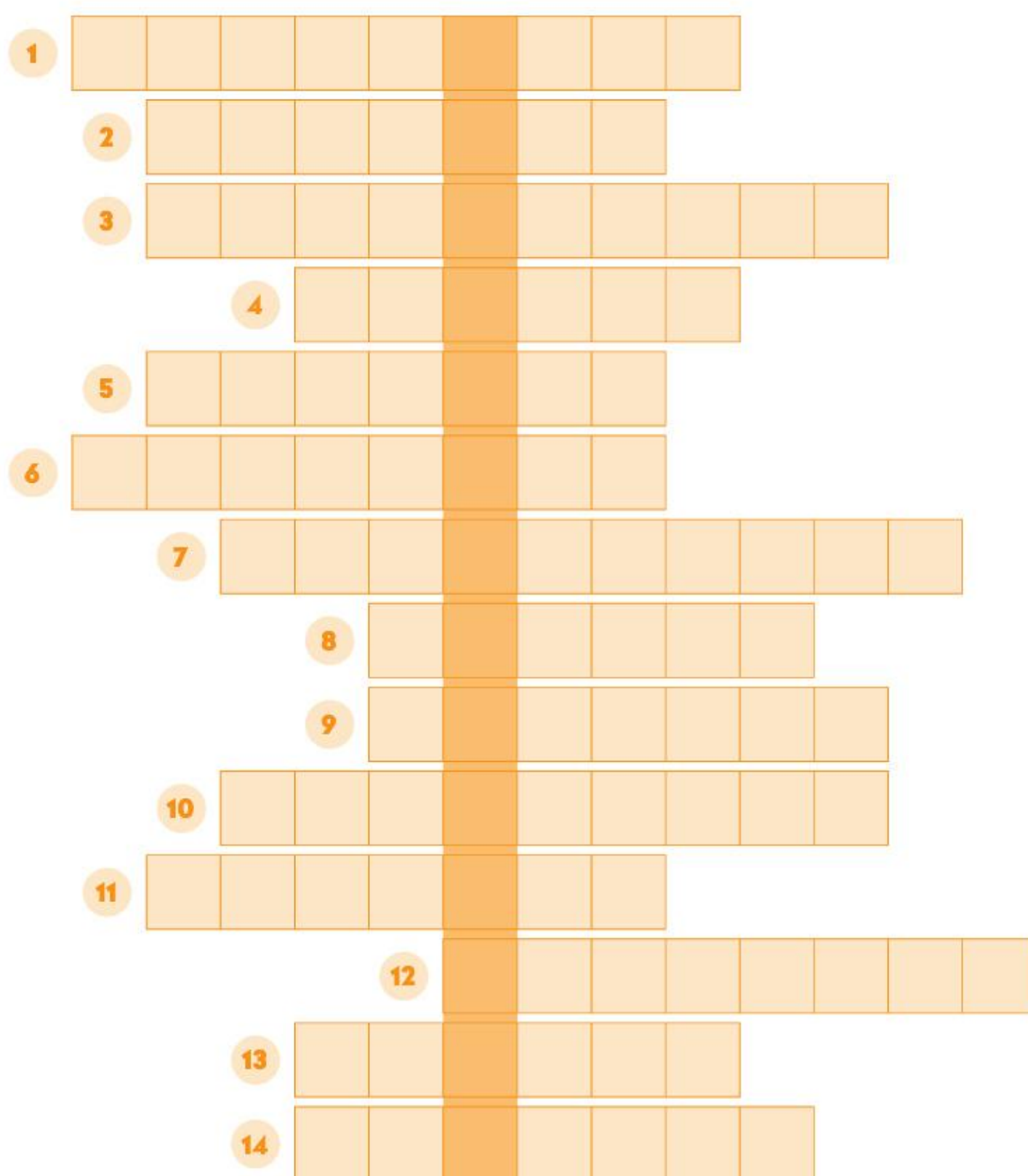
2.

rit.

3 Napisz, w jaki sposób kompozytorzy w romantyzmie starali się realizować styl narodowy.

4 Rozwiąż krzyżówkę związaną tematycznie z przedstawicielami szkół narodowych. Litery z wyróżnionych kratek czytane pionowo utworzą hasło główne.

- 1 Skomponował operę *Straszny dwór*.
- 2 Przedstawiciel czeskiej szkoły narodowej.
- 3 Twórca baletu *Jezioro łabędzie*.
- 4 Wybitny polski kompozytor i pianista.
- 5 ... Rimski-Korsakow.
- 6 Bohater słynnej suity orkiestrowej Edwarda Griega.
- 7 Polski kompozytor, zasłynął jako wirtuoz skrzypiec.
- 8 Imię hiszpańskiego kompozytora, twórcy baletu *Czarodziejska miłość*.
- 9 Przedstawiciel narodowej szkoły hiszpańskiej.
- 10 Kompozytor cyklu miniatur fortepianowych *Obrazki z wystawy*.
- 11 Rosyjski kompozytor, należał do Potężnej Gromadki.
- 12 W tytule cyklu poematów symfonicznych Bedrzicha Smetany.
- 13 Imię norweskiego kompozytora z epoki romantyzmu.
- 14 Twórca poematu symfonicznego *Wełtawa*.

Hasło:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Wybitni kompozytorzy polskiego romantyzmu

- 1** Wyjaśnij ważne daty w biografii Fryderyka Chopina.

1830

1848

1849

- 2** Podkreśl nazwy form i gatunków muzycznych, które komponował Fryderyk Chopin.

polonez

etiuda

opera

ballada

operetka

pieśń

fuga

mazurek

symfonia

balet

rondo

- Odszukaj w dostępnych źródłach i zapisz nazwiska kilku zwycięzców Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina. Z jakiego kraju pochodzą?

- 4 Ułóż logogryf o życiu i twórczości Fryderyka Chopina. Dla ułatwienia masz podane pierwsze hasło. Rozwiązanie wyróżniono żółtym kolorem, a jest nim nazwa artysty tworzącego muzykę.

1				H	U	L	A	N	K	A							
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	

1 Tytuł jednej z pieśni Fryderyka Chopina.

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

9 _____

10 _____

- 5 Wymień kilka przykładów instytucji lub ośrodków kulturalnych upowszechniających dorobek twórczy Fryderyka Chopina.

6 Wpisz w wyznaczonym miejscu nazwiska wybitnych polskich kompozytorów epoki romantyzmu.

- Swoj zbiór pieśni zatytułował *Śpiewnik domowy*.

- Jest twórcą m.in. wybitnych koncertów skrzypcowych.

- Poruszony tragicznymi wydarzeniami w Polsce skomponował *Etiudę c-moll*, op. 10 nr 12 nazywaną *Etiudą Rewolucyjną*.

7 Zaśpiewaj fragment popularnej pieśni myśliwskiej *Pojedziemy na łów*, którą Stanisław Moniuszko zawarł w operze *Hrabina*.

Pojedziemy na łów

Pieśń myśliwska z XVII wieku

wesoło *mf* F

The musical score is written on two staves in 2/4 time. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a tempo/mood marking of 'wesoło' (cheerful) and a dynamic marking of 'mf' (mezzo-forte). The melody starts on a whole note F4, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note Bb4. The second staff continues with a half note C5, a quarter note Bb4, and a quarter note A4. The lyrics 'Po - je - dzie-my na łów, na łów to - wa - rzy - szu mój!' are written below the first staff. The second staff begins with a repeat sign, followed by a half note C5, a quarter note Bb4, a quarter note A4, a half note G4, a quarter note F4, a quarter note E4, a quarter note D4, a quarter note C4, a quarter note B3, a quarter note A3, and a quarter note G3. The lyrics 'Na łów, na łów, na ło - wy do zie - lo - nej dą - bro-wy, to - wa-rzy-szu mój!' are written below the second staff. Chord symbols C, F, B, and F are placed above the notes in the second staff.

Po - je - dzie-my na łów, na łów to - wa - rzy - szu mój!

Na łów, na łów, na ło - wy do zie - lo - nej dą - bro-wy, to - wa-rzy-szu mój!

8 Napisz, gdzie i w którym roku odbędzie się najbliższy Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego.

Rafał Olbiński. Plakat 14. Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego

Przybyli z nieba

Muzyka: Jerzy Gumuła
Słowa: Wiesław Andrzejewski

spokojnie

p D e A D H

Przy-by - li z nie - ba bia - li a - nio - ło - wie _____, Bo-ga stwo-rze - nia

H e *mp* A D G D

nie-bies - cy po - sło - wie. Przy - by - li na zie - mię, szu - miąc skrzy-dła - mi,

e A D

nie - biań - ską dro - gą, u - tka - ną gwia - zda - mi.

1. Przybyli z nieba biali aniołowie.
Boga stworzenia niebiescy posłowie.
Przybyli na ziemię, szumiąc skrzydłami,
niebiańską drogą, utkaną gwiazdami.
2. Przybyli znaleźć stajnię betlejemską,
spowitą w światłość gwiazdę pozaziemską.
Przybyli skłonić się boskiej Dziecinie,
zrodzonej w zwykłej, człowieczej rodzinie.
3. I my, co żale skrywamy ukradkiem,
skłonmy się wrogom, dzieląc się opłatkiem.
Odnajdźmy nadzieję i przebaczenie,
by odkryć w sercach Boże Narodzenie.
By odkryć w sercach Boże Narodzenie.

Polska muzyka ludowa

1 Zamaluj na mapie Polski odpowiednim kolorem wymienione niżej regiony.

Świętokrzyskie	Kujawy	Pomorze	Śląsk
Mazowsze	Podhale	Warmia	

2 Wyjaśnij, co oznaczają pojęcia: *etnografia*, *folklor*.

Etnografia _____

Folklor _____

3 Rozpoznaj popularne stroje ludowe i podpisz rysunki ich nazwami.

4 Opisz wybrany zwyczaj ludowy popularny w Twoim regionie.

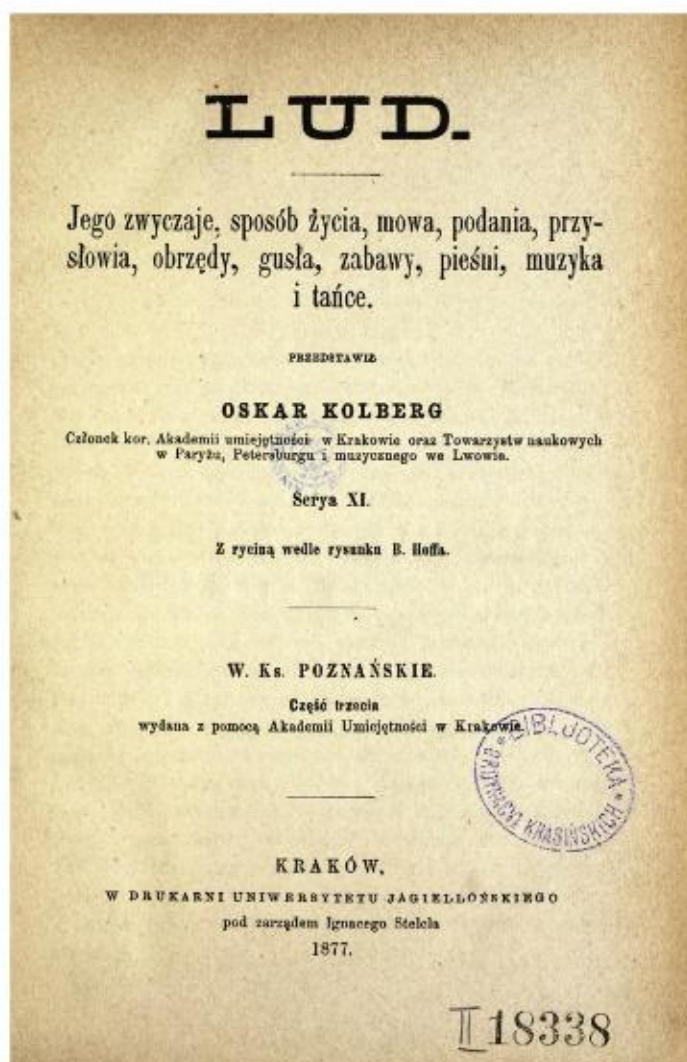
5

przepióreczka	czardasz	cha-cha	ceglarz	kozak	konik
trojak	szewc	rumba	grozik	walc wiedeński	

6

7

Strona tytułowa dzieła Oskara Kolberga *Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce*

Zaproszenie do tańca

- 1** Zakreśl w rozsypance ułożone poziomo lub pionowo nazwy piętnastu tańców różnych narodów i wypisz je w wyznaczonym miejscu.

P	O	L	K	A	F	W	A	L	C
A	K	P	Z	C	O	K	C	S	A
S	R	O	S	Z	K	O	Z	A	K
S	A	L	S	A	S	R	A	M	O
O	K	O	I	R	T	U	C	B	I
D	O	N	Y	D	R	M	Z	A	T
O	W	E	Ś	A	O	B	A	L	A
B	I	Z	W	S	T	A	N	G	O
L	A	M	A	Z	U	R	K	U	T
E	K	P	B	O	L	E	R	O	Y

- 2** Dopisz nazwy krajów, z którego pochodzą wymienione niżej tańce.

polonez _____ rumba _____

polka _____ samba _____

czardasz _____ salsa _____

passo doble _____ fokstrot _____

kozak	bolero
-------	--------

Przyporządkuj rodzaj tańca do odpowiedniego zdjęcia. Wpisz w okienko właściwą liczbę.

1. taniec klasyczny

2. taniec rytualny

3. taniec ludowy

4. taniec towarzyski

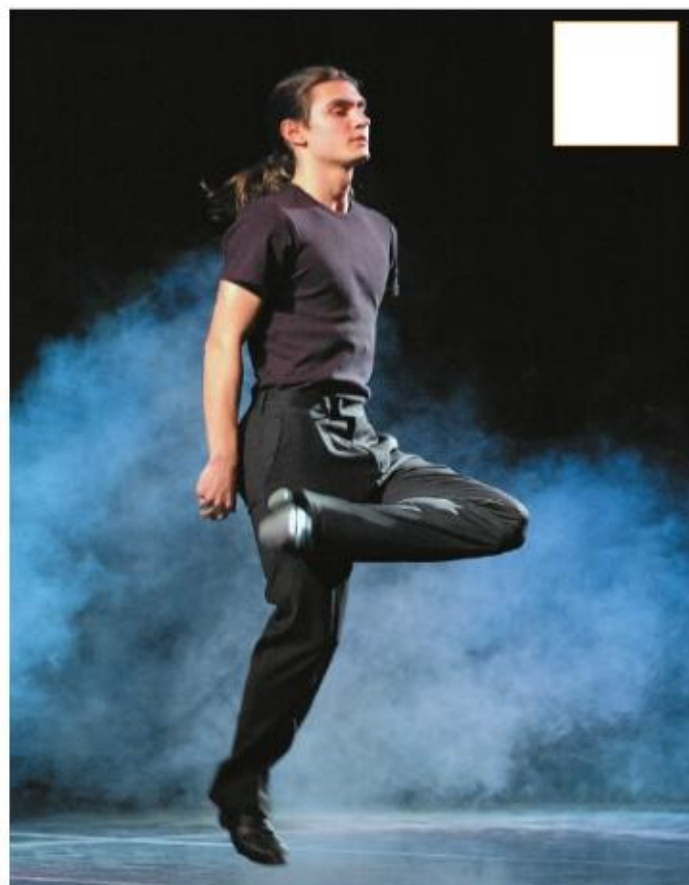
5. taniec współczesny

6. street dance

7. stepowanie

8. taniec orientalny

9. taniec w sporcie

- 4 Zaśpiewajcie fragment piosenki *Czy to walc?* i zatańczcie do jej melodii.

Czy to walc?

Muzyka: Włodzimierz Kruszyński, Adam Skorupka

Słowa: Jan Zalewski

moderato *mf*

Le - ciu - tko na pa - lcach ta - ńczę z to - bą wa - lca _____

w za - po - mnia-nym ry - tmie na trzy _____. Co bę - dzie, nie

bę - dzie _____, pó - jdzie za mną wszę - dzie _____ walc, a ra - zem

z wa - lcem i ty. Ref.: Czy to walc _____ do - ko - ła, do - ko - ła?

Czy to walc _____ wy-wo - łał, wy-wo - łał? Czy - to walc, czy coś w nas, coś

w nas? Czy to walc _____ wi - ru - je, wi - ru - je? Czy to walc _____

ca - łu - je, ca - łu - je? Czy to walc, czy to ty - lko walc?

- 5 Zorganizujcie w klasie konkurs tańca (solowego, w parach, w grupach). Przy ocenie tancerzy zwróćcie uwagę na ich koordynację muzyczno-ruchową, interpretację muzyki i ogólne wrażenie artystyczne prezentacji tanecznej.

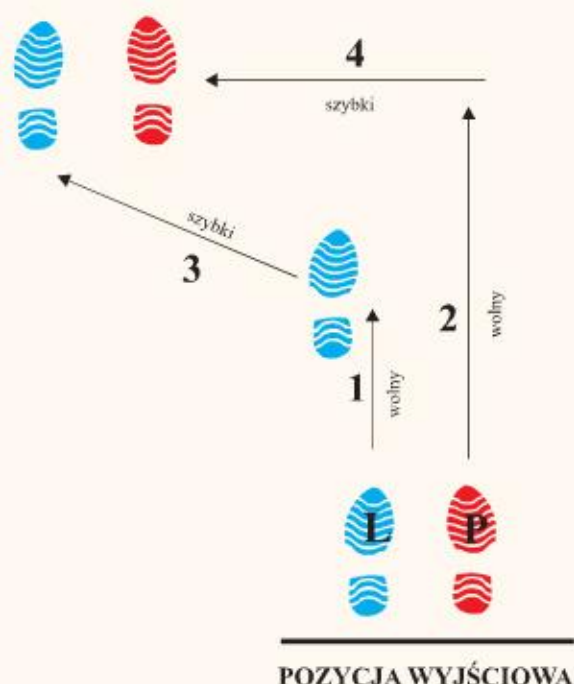
- 6 Korzystając z opisu kroków i schematów graficznych, poćwicz czwórkrok tanga w przód i w tył, następnie zatańcz go w parze.

Czwórkrok tanga jest oparty na sekwencji kroków: wolny-wolny-szybki-szybki i mieści się w półtorej taktu muzycznego:

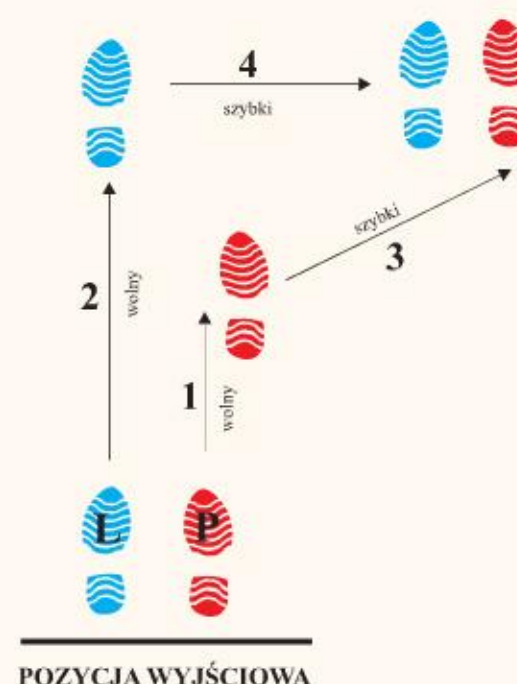
Krok prawą i lewą nogą w przód wykonujemy, stąpając z pięty.

Nauka kroków i figur tanecznych tanga

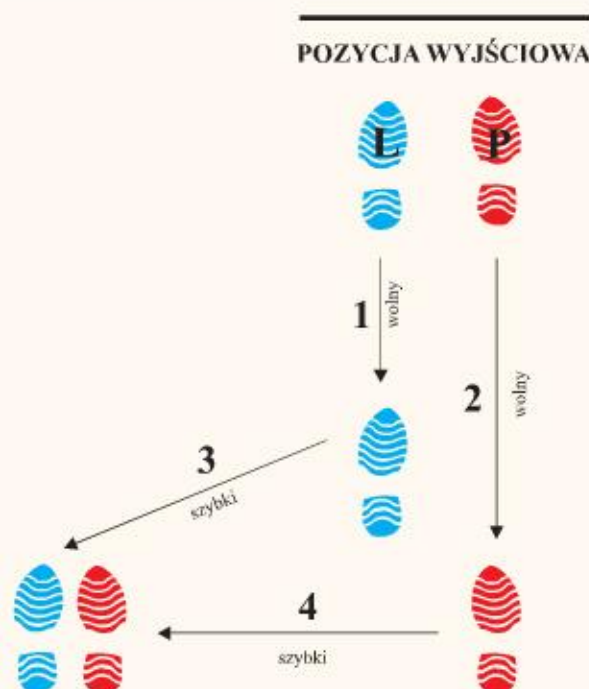
Czwórkrok w przód od lewej nogi

1. Krok lewą nogą w przód (wolny).
2. Krok prawą nogą w przód (wolny).
3. Krok lewą nogą w bok (szybki).
4. Dostawienie prawej nogi do lewej (szybki).

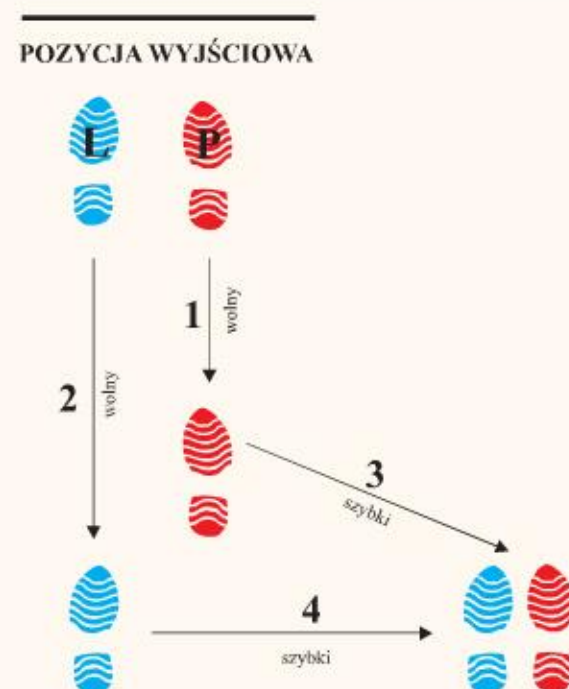
Czwórkrok w przód od prawej nogi

1. Krok prawą nogą w przód (wolny).
2. Krok lewą nogą w przód (wolny).
3. Krok prawą nogą w bok (szybki).
4. Dostawienie lewej nogi do prawej (szybki).

Czwórkrok w tył od lewej nogi

1. Krok w tył lewą nogą (wolny).
2. Krok prawą nogą w tył (wolny).
3. Krok lewą nogą w bok (szybki).
4. Dostawienie prawej nogi do lewej (szybki).

Czwórkrok w tył od prawej nogi

1. Krok prawą nogą w tył (wolny).
2. Krok lewą nogą w tył (wolny).
3. Krok prawą nogą w bok (szybki).
4. Dostawienie lewej nogi do prawej (szybki).

Czwórkrok w parze

Chłopiec rozpoczyna czwórkrok w przód, a następnie czwórkrok w tył od lewej nogi.
Dziewczyna rozpoczyna czwórkrok w tył, a następnie w przód od prawej nogi.

Muzyka przełomu XIX i XX wieku

- 1 Wysłuchaj tryptyku symfonicznego *Morze* Claude'a Debussy'ego. W wyznaczonym miejscu namaluj ilustrację, której inspiracją będzie jeden z trzech utworów cyklu:

- *Od świtu do popołudnia na morzu,*
- *Gra fal,*
- *Rozmowa wiatru z morzem.*

- 2 Rozwiąż hasła i wykreśl ich rozwiązania. Pozostałe litery czytane kolejno utworzą hasło główne, które wpisz w wyznaczonym miejscu. Wyjaśnij jego znaczenie.

I	B	O	L	E	R	O	M	P	R	E
S	Z	Y	M	A	N	O	W	S	K	I
S	I	M	P	R	E	S	J	A	J	O
N	I	D	E	B	U	S	S	Y	Z	M

- ..., *wschód słońca* – tytuł obrazu Claude’a Moneta.
- Tytuł słynnego dzieła muzycznego francuskiego kompozytora Maurice’a Ravela.
- Słynny kompozytor francuski, twórca tryptyku *Morze*.
- Polski kompozytor, który odzwierciedlał w swojej twórczości idee impresjonizmu.

Hasło: _____

- 3 Wysłuchaj fragmentu *Bolera* Maurice’a Ravela i wymień kilka instrumentów, które grają partię solową melodii. Napisz, w jaki sposób kompozytor uzyskał efekt orkiestrowego crescendo [czyt. kreszenda].

- 4 Zagrajcie w dwóch grupach fragment utworu Maurice’a Ravela *Pawana dla zmarłej infantki*. Zwróć uwagę na znaki artykulacyjne: staccato, legato.

Pawana dla zmarłej infantki

fragment
Maurice Ravel

andante

Jazzowe improwizacje

- 1 Zagraj pieśń z gatunku gospel song.

When the saints go marching in

gospel song

moderato

mf

Grupa gospel

2 Przeczytaj opis stylu jazzowego, odgadnij jego nazwę i wpisz ją w wyznaczonym miejscu.

- Styl ten powstał z połączenia pieśni murzyńskich i folkloru amerykańskiego. Jest to gatunek pieśni solowej o trzyczęściowej budowie, wolnym tempie i stałym rytmie. Reprezentował go między innymi Louis Armstrong [czyt. luis].
- Nazwa tego stylu oznacza z języka angielskiego „kołysanie się”. Muzykę w tym stylu grały duże zespoły instrumentalne zwane big-bandami, później także mniejsze formacje nazywane combo [czyt. kombo].
- Styl ten rozwijał się w muzyce jazzowej w latach 1890–1920 i charakteryzował się specyficzną grą na pianinie. Jego znakomitym przedstawicielem był Scott Joplin [czyt. skot džoplin], który skomponował ponad sześćset utworów w tym stylu.

3 Zagraj fragment ragtime’u Scotta Joplina.

The Entertainer

fragment
Scott Joplin

allegretto *mf*

C C7 F C G7 C G

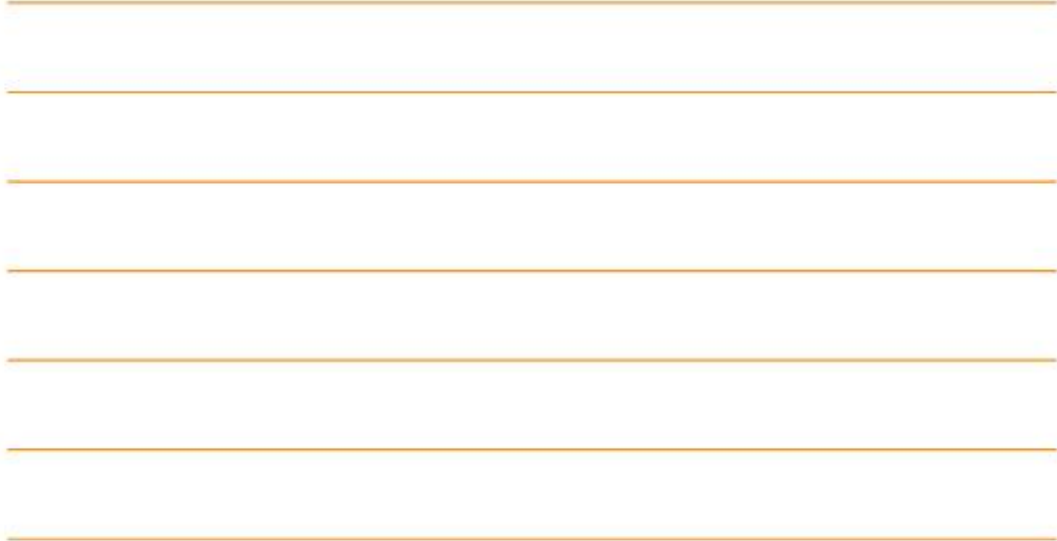
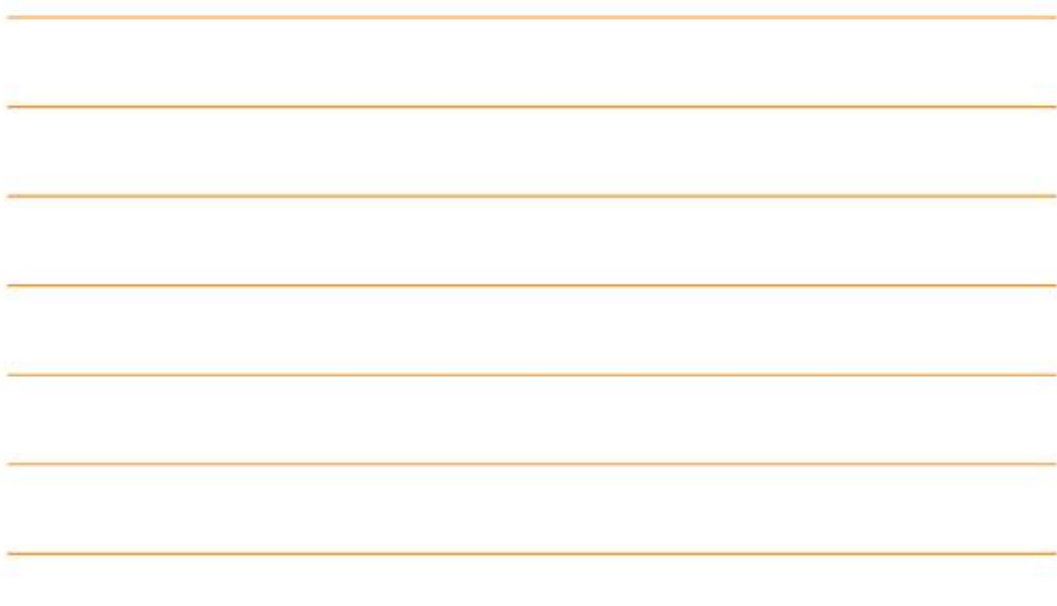
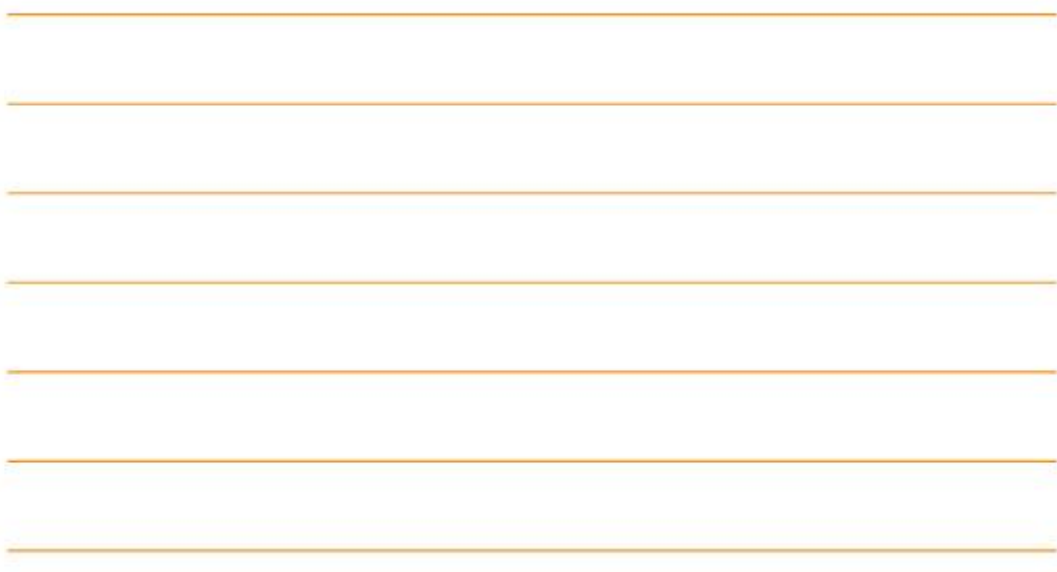
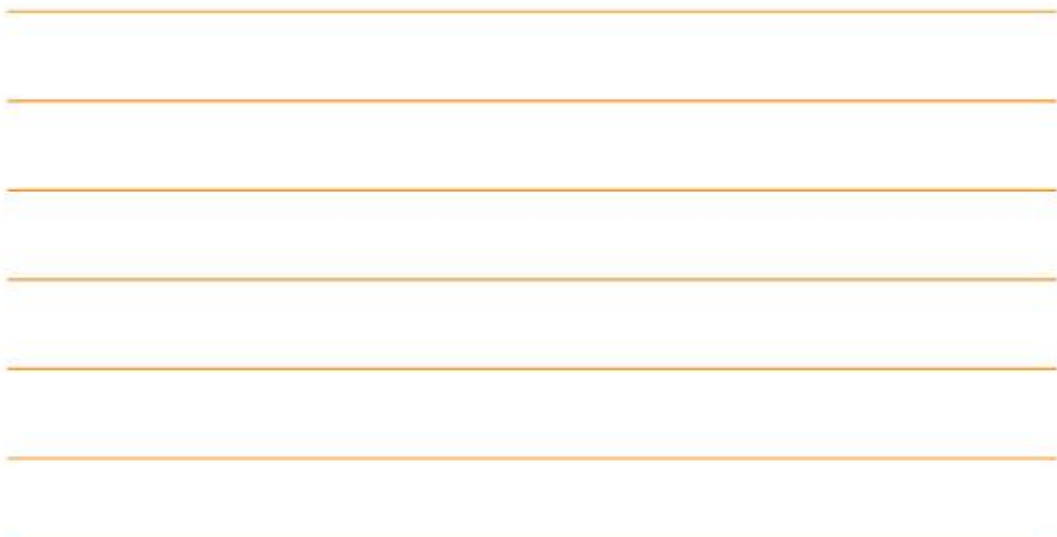
C C7 F a D7 G7

C C7 F C G7 C

C7 F f C G7 C

4 Wymień nazwiska kompozytorów, którzy włączali do swych utworów elementy muzyki jazzowej.

- 5

- 6 Zagraj melodię *Hello, Dolly!* z repertuaru Louisa Armstronga.

Hello, Dolly!

Jerry Herman

allegro

mf

- 7 Wymień słynne festiwale muzyki jazzowej organizowane w Polsce i na świecie.

Wesoła sobota

Muzyka i słowa: Henryk Hampel

wesoło *mf* B Es F

Ktoś tam ra - no wsta - je, coś tam kom - bi - nu - je. Le - dwo zje śnia - da - nie, już
Po - nie - dza - lek, wto - rek, śro - da, czwar - tek, pią - tek, szó - sta to so - bo - ta. Wol -

B B Es

cię - żko pra - cu - je. Na - wet nie za - py - ta, ja - ki dzi - siaj dzień.
na, by wy - po - czać. To naj - le - psza po - ra lu - zu so - bie dać,

F 1. B 2. B B7 Es B

Nie za - py - ta, ja - ki dzień _____! Ref.: So - bo - ta, we - so - ła so - bo - ta.
to naj - le - pszy dla nas czas _____.

F7 B B7 E7

Nie myśl o pro - ble - mach, nie myśl o kło - po - tach. Za - wsze so -

B F7 1. B 2. B

bo - ta we - so - ła jest naj - le - pszym z wszy - stkich dni. So - dni.

1. Ktoś tam rano wstaje, coś tam kombinuje.
Ledwo zje śniadanie, już ciężko pracuje.
Nawet nie zapyta, jaki dzisiaj dzień.
Nie zapyta, jaki dzień!
Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek,
szósta to sobota. Wolna, by wypocząć.
To najlepsza pora luzu sobie dać,
to najlepszy dla nas czas.

2. Dzisiaj dzień bez troski, dziś zamknięta szkoła.
Słońce się uśmiecha, na wycieczkę woła.
Gdzie jeziora, lasy, tam weekendu smak,
wyruszajmy póki czas.
Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek...

Refren:

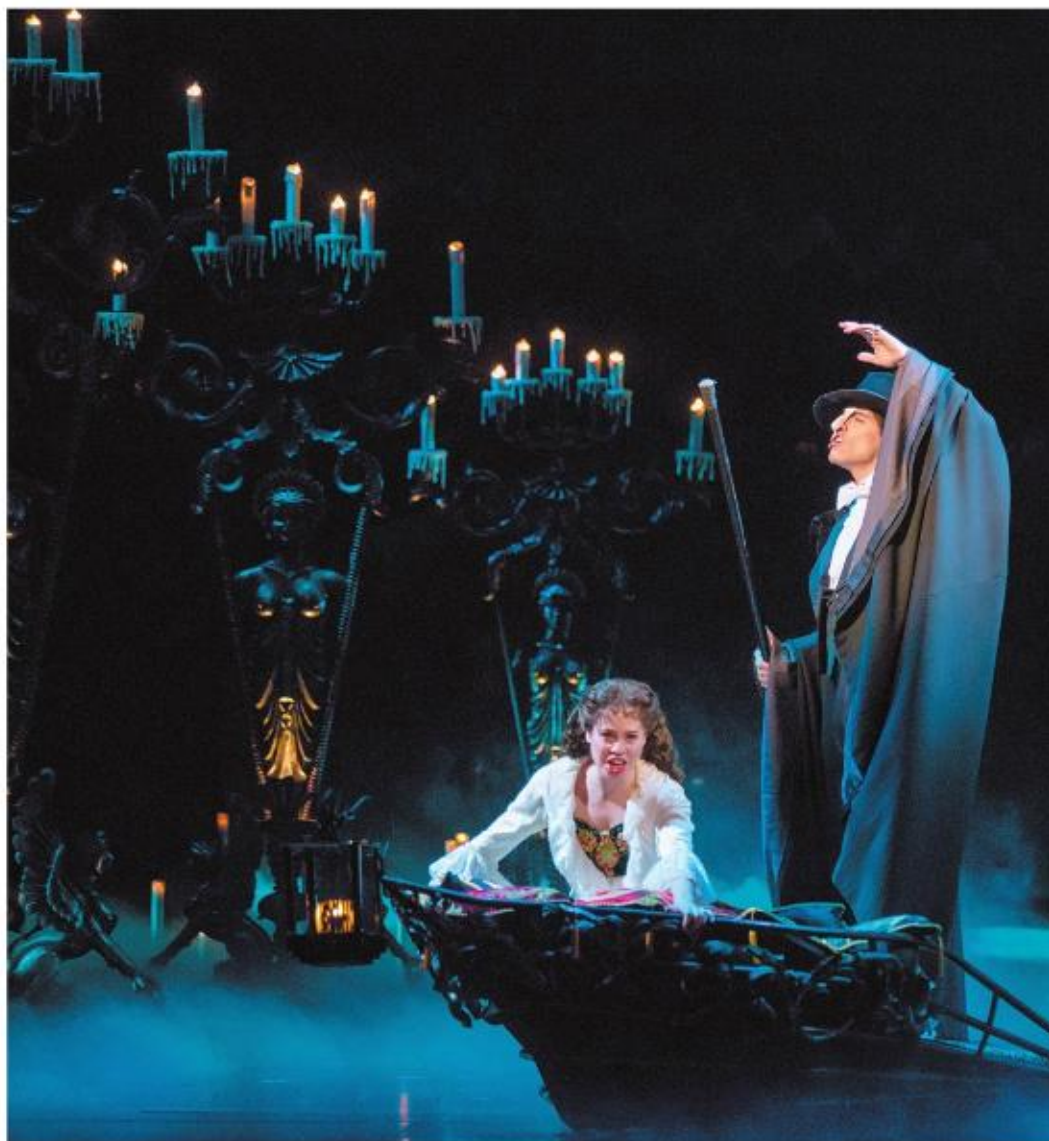
Sobota, wesoła sobota...

Refren:

Sobota, wesoła sobota.
Nie myśl o problemach,
nie myśl o kłopotach.
Zawsze sobota wesoła
jest najlepszym z wszystkich dni.

Światowe musicale

- 1 Napisz, jakie elementy muzyczno-teatralne składają się na widowisko musicalowe.

- 2 Przeczytaj informacje o wybranych musicalach. Odgadnięte tytuły i nazwiska twórców wpisz w wyznaczonych miejscach.

- Jest to opowieść o rosyjskich Żydach zamieszkujących wioskę Anatewka. Główny bohater marzy, aby zostać bogatym człowiekiem.
- Bohaterką tego musicalu jest kwiaciarka, która przeistoczyć ma się w wielką damę, a to za sprawą zakładu między dwoma przyjaciółmi.
- W musicalu tym jest przedstawione życie buntowniczej amerykańskiej młodzieży, która demonstruje przed światem swoją niezależność i niekonwencjonalne poglądy społeczne. W wersji filmowej musical wyreżyserował Miloš Forman.
- Jest to pierwszy polski musical, który został wystawiony na Broadwayu. Opowiada o marzeniach młodych ludzi, którzy pragną zyskać w życiu sławę i uznanie, jest równocześnie historią romantycznej miłości.

- 3 Spróbujcie przedstawić za pomocą ruchów, gestów, mimiki twarzy charakterystyczne sceny z najśłynniejszych światowych musicali.

- 1 Wymień nazwiska współczesnych kompozytorów polskich i podaj tytuły ich najważniejszych dzieł.

- 2 Podaj przykład polskiego festiwalu promującego twórczość współczesnych kompozytorów.

- 3 Zaśpiewaj pieśń Henryka Mikołaja Góreckiego *Do matki*. Zwróć uwagę na znaki dynamiczne i oznaczenia tempa.

Do matki op. 29 na sopran, chór mieszany i orkiestrę

fragment

Muzyka: Henryk Mikołaj Górecki

Słowa: Juliusz Słowacki

lento *p*

W cie-mno-ściach po-stać mi sto - i ma-tczy - na ni - by i - dą - ca

ku tę - czo - wej bra - mie. Jej o-dwró-co-na twarz pa-trzy przez

f *p* *rit.* *pp*

ra - mię, i w o-czach wi - dać, że pa - trzy na sy - na.

Do matki op. 29 na sopran, chór mieszany i orkiestrę
© copyright 1972 by Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Kraków, Poland

Skomponuj krótki utwór muzyczny, wykorzystując do tego podane niżej instrumenty perkusyjne. Zapisz sposób gry za pomocą dowolnych, ale charakterystycznych znaków graficznych. Poniżej dokonaj objaśnienia sposobu wydobywania dźwięku i wykonania.

- 1 Przeczytaj zamieszczone wiersze i wybierz jeden z nich. Dopasuj do niego muzykę, która, Twoim zdaniem, oddaje najpełniej charakter i klimat utworu, następnie głośno przeczytaj wiersz na tle muzyki. Spróbuj nagrać swoją recytację.

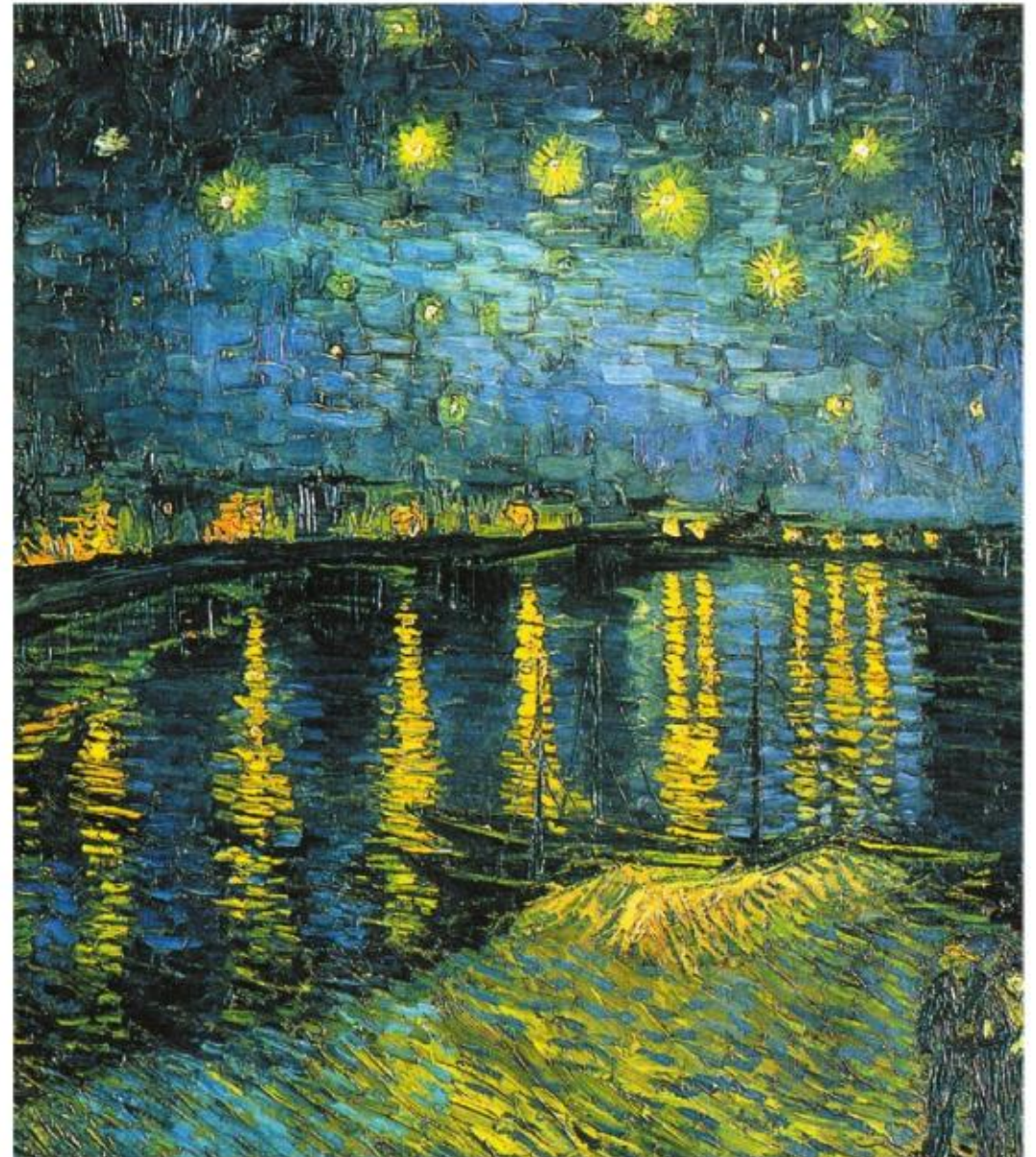
O mej poezji

Moja poezja to jest noc księżycowa,
wielkie uspokojenie;
kiedy poziomki słodsze są w parowach
i słodsze cienie.

Gdy nie ma przy mnie kobiet ani dziewczyn,
gdy się uśpiło
wszystko i świerszczyk w szparze cegły trzeszczy,
że bardzo miło.

Moja poezja to są proste dziwy,
to kraj, gdzie w lecie
stary kot usnął pod lufcikiem krzywym
na parapecie.

Konstanty Ildefons Gałczyński

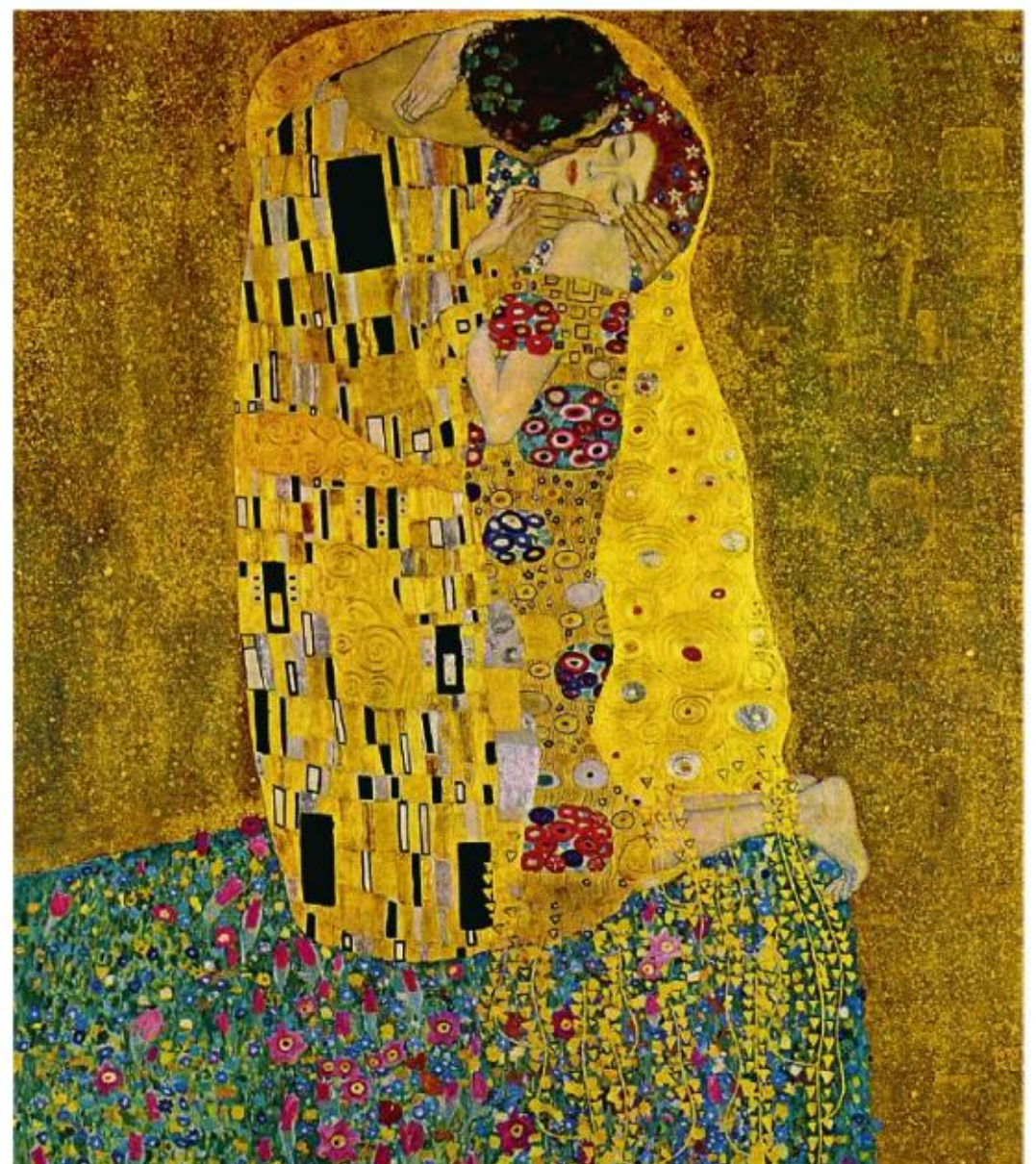
Vincent van Gogh *Gwiazdzista noc*

Zakochana

Idzie ulicą
jakby tańczyła
na baletowym popisie
Uśmiecha się
do dziecka w wózku
do wróbla
który stracił ogon

Te kropki na sukience
myśli
mają kolor jego oczu
Od rana powtarza
najmilsze imię
i wychodzi z domu
w jednej pończosze

Małgorzata Hillar

Gustaw Klimt *Pocałunek*

- 2 Ułóżcie na instrumentach ilustrację muzyczną do fragmentu wiersza *Ulewa* Adama Asnyka.

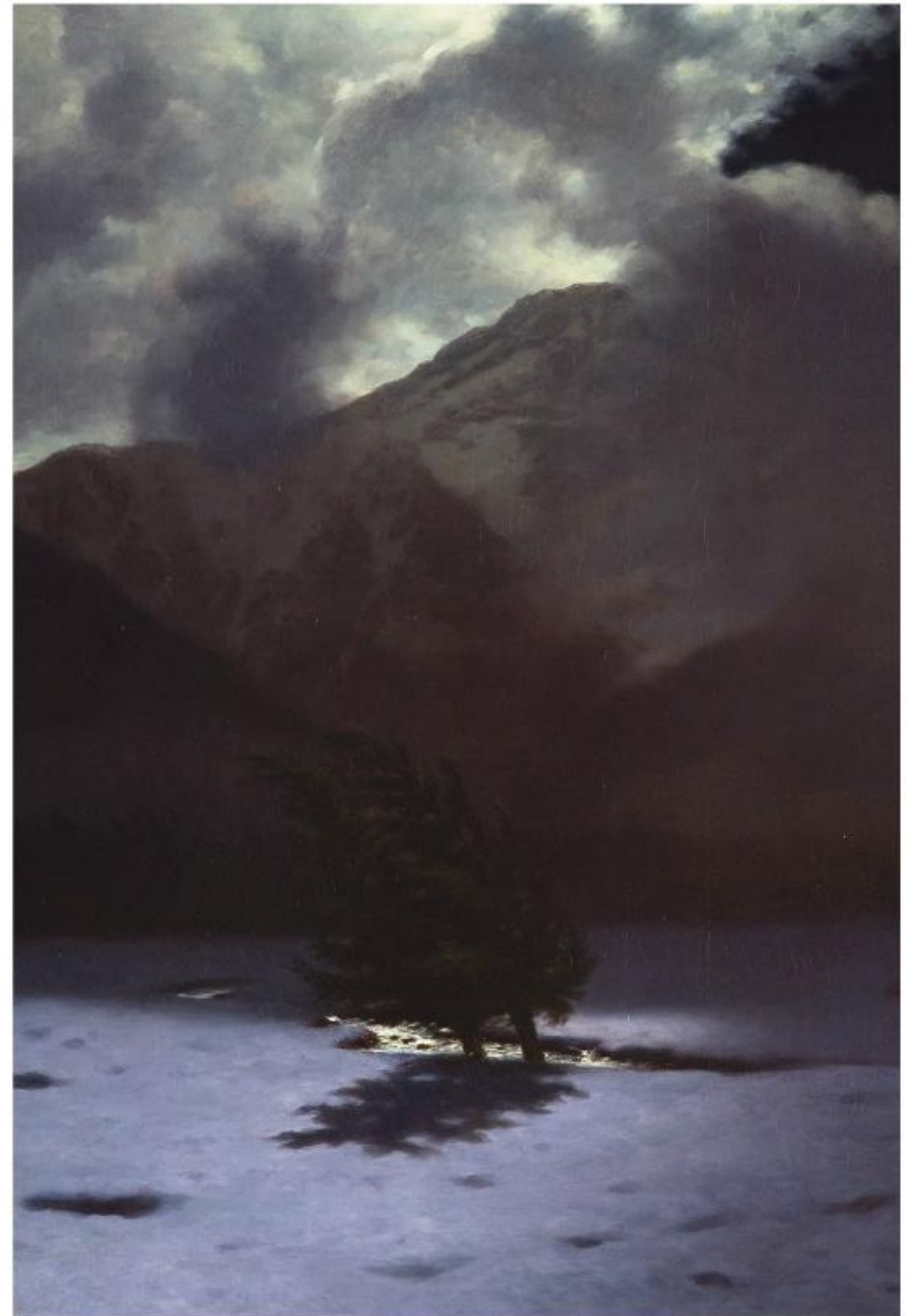
Ulewa

Na szczytach Tatr, na szczytach Tatr,
Na sinej ich krawędzi
Króluje w mgłach świszczący wiatr
I ciemne chmury pędzi.

Rozpostarł z mgły utkany płaszcz
I rosę z mgły wyciska,
A strugi wód z wilgotnych paszcz
Spływają na urwiska.

Na piętra gór, na ciemny bór
Zasłony spadły sine;
W deszczowych łzach granitów gmach
Rozpłynął się w równinę. [...]

Adam Asnyk

Stanisław Witkiewicz *Wiatr halny*

- 3 Wypisz kilka nazwisk znanych polskich i zagranicznych wykonawców piosenki poetyckiej.

Niepewność

Muzyka: Jan Kanty Pawluśkiewicz

Słowa: Adam Mickiewicz

umiarkowanie

Gdy cię nie wi - dzę,

nie wzdy-cham, nie płą-czę,

nie tra - cę zmy - słów.

kie - dy cię zo - ba - czę.

Je - dnak-że gdy cię dłu-go nie o - głą - dam, cze - goś mi bra - knie, ko-goś wi-dzieć żą - dam i

te - skniąc so - bie za - da - je py - ta - nie: czy to jest przy - jaźń, czy to jest ko -

cha - nie?

La la la la la la la la la la la la la la

[illegible]

la la

3. Gdy z o - czu zni-kniesz, nie mo-gę ni ra - zu

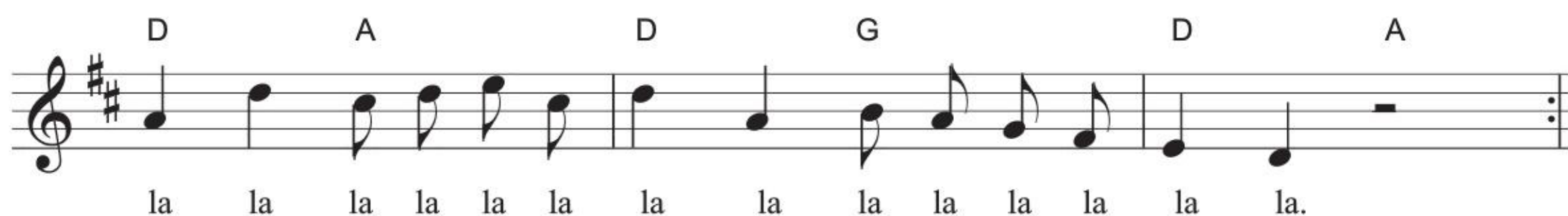
w my - śli two-je - go o - dno-wić o - bra - zu. Je - dnak-że nie - raz czu-ję mi-mo chę - ci,

[illegible]

że on jest za - wsze bli - sko mej pa-mię - ci. I zno - wu so - bie po - wta-rzam py-ta - nie:

czy to jest przy - jaźń, czy to jest ko - cha - nie?

La la

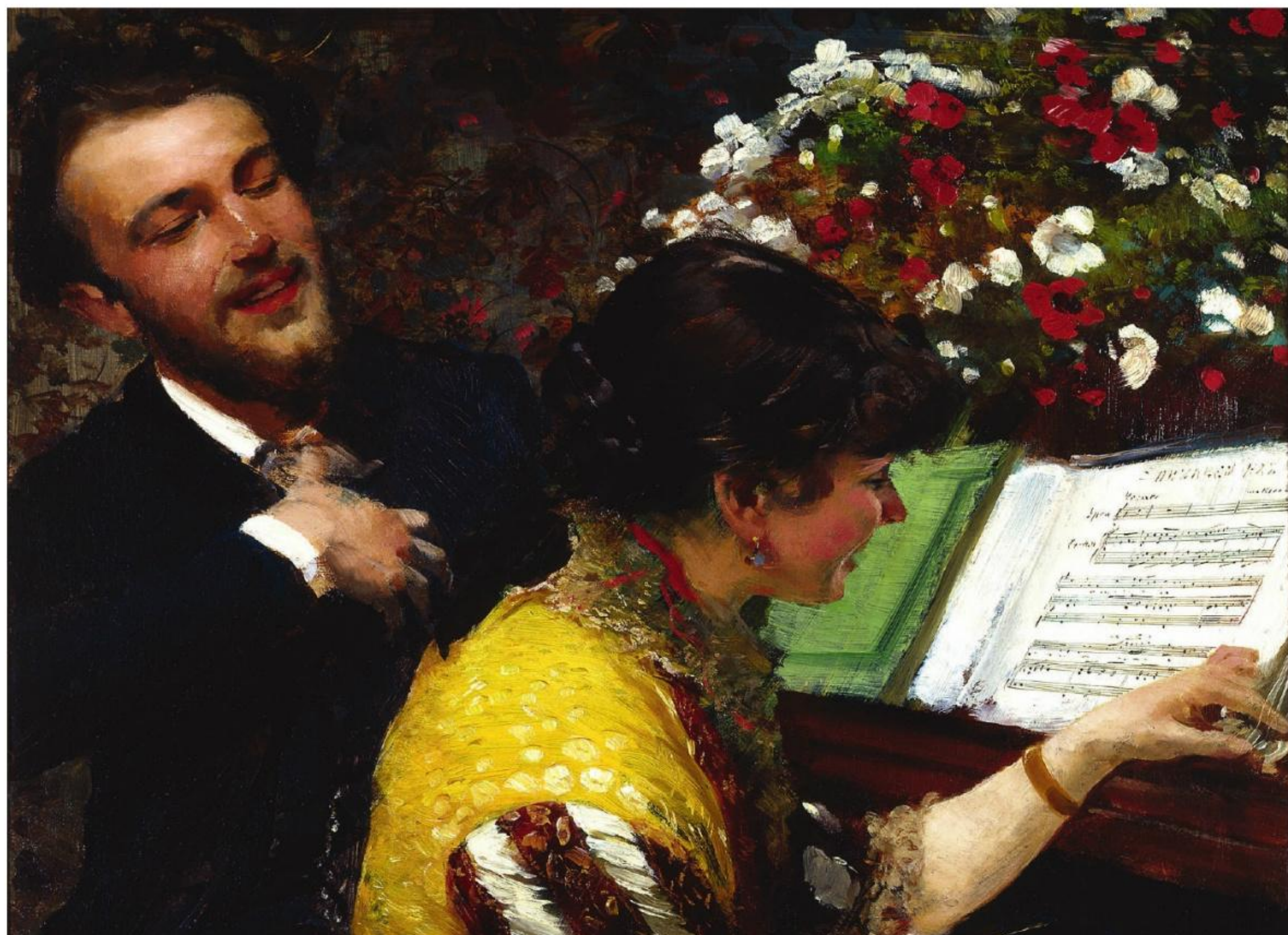

1. Gdy cię nie widzę, nie wzdycham, nie płaczę,
nie tracę zmysłów, kiedy cię zobaczę.
Jednakże gdy cię długo nie oglądam,
czegoś mi braknie, kogoś widzieć żądam
i tęskniąc sobie zadaję pytanie:
czy to jest przyjaźń, czy to jest kochanie?
La la la...

2. Cierpiełem nieraz, nie myślałem wcale,
abym przed tobą szedł wylewać żale.
Idąc bez celu, nie pilnując drogi,
sam nie pojmuję, jak w twe zajdę progi
i wchodząc sobie zadaję pytanie:
co mnie tu wiodło, przyjaźń czy kochanie?
La la la la...

3. Gdy z oczu znikniesz, nie mogę ni razu
w myśli twojego odnowić obrazu.
Jednakże nieraz czuję mimo chęci,
że on jest zawsze blisko mej pamięci.
I znowu sobie zadaję pytanie:
czy to jest przyjaźń, czy to jest kochanie?
La la la la...

4. Dla twego zdrowia życia bym nie skąpił,
po twą spokojność do piekieł bym zstąpił.
Choć śmiałej żądy nie ma w sercu mojem,
bym był dla ciebie zdrowiem i pokojem.
I znowu sobie powtarzam pytanie:
czy to jest przyjaźń, czy to jest kochanie?
La la la la...

Leon Wyczółkowski *Ujrzałem raz*

Muzyka filmowa

- 1** Wysłuchaj fragmentów trzech utworów muzyki poważnej. Napisz, do jakich scen filmowych można zaadaptować wybrane kompozycje wielkich mistrzów.

Tytuł utworu	Scena
--------------	-------

- 2** Napisz, jaką rolę odgrywa muzyka w dziele filmowym. Wyszukaj w różnych źródłach informacji na temat prestiżowych nagród przyznawanych twórcom muzyki filmowej.

Jan A.P. Kaczmarek

- 3** Zorganizuj w klasie quiz „Jaki to film?”, polegający na odgrywaniu tytułów filmów na podstawie wysłuchanych tematów muzycznych. Melodie filmowe mogą być prezentowane w różny sposób (grane na instrumencie, śpiewane, odtwarzane z płyty CD lub DVD).

- 4 Zagraj słynną melodię z filmu *Rodzina Połanieckich*.

Motyw muzyczny z filmu *Rodzina Połanieckich*

Muzyka: Wojciech Kilar

© copyright 2014 by Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Kraków, Poland

moderato *mp*

Scena z filmu *Rodzina Połanieckich*

O muzyce dla mas

1 Wykreśl z diagramu (pionowo i poziomo) nazwy różnych stylów muzycznych. Pozostałe litery czytane kolejno utworzą rozwiązanie.

D	M	U	R	A	P	Z	Y	K	T
I	A	R	O	C	K	R	O	Z	E
S	P	O	P	R	J	A	Z	Z	C
C	H	A	R	D	R	O	C	K	H
O	Y	H	I	P	H	O	P	W	N
K	D	A	N	C	E	O	W	A	O

Hasło:

2 Połącz nazwę stylu z jego opisem.

Hard rock	taneczna muzyka dyskotekowa
Rap	odmiana murzyńskiej muzyki popularnej, polegająca na rytmicznym skandowaniu słów w tanecznym rytmie
Disco	podgatunek muzyki rockowej charakteryzujący się ciężkim, ostrym brzmieniem, partiami solowych gitar i mocnym uderzeniem perkusji

3 Napisz, jaką rolę odgrywa muzyka w Twoim życiu.

Przeczytaj fragment recenzji płyty Carlosa Santany *Supernatural*, następnie korzystając ze wzoru, zrecenzuj płytę swojego ulubionego zespołu lub wokalisty. Odszukaj w internecie zdjęcie płyty, którą zrecenzowałeś/aś i wklej w wyznaczonym miejscu.

Carlos Santana to jeden z największych gitarzystów naszych czasów – brzmienie jego gitary jest rozpoznawalne już po pierwszych taktach. Ze względu na to, jak długo obecny jest na muzycznej scenie świata, artystę można nazwać prawdziwym dinozaurem. Mimo to wciąż nagrywa kolejne płyty, a album „Supernatural” sprzedaje się wprost oszałamiająco!

To płyta niesłychanie bogata muzycznie (jest rock, jest blues, ale i domieszka soulu), utrzymana w klimacie muzyki latinoamerykańskiej. Stąd te bujające tematy, jak najstynniejszy „Smooth” z Robem Thomasem, „Primavera” czy hip-hopowy (i zaśpiewany z Lauryn Hill) „Do you like the way”. Zachwycają urokliwe melodie (choćby „Corazon Espinado” czy „El Farol”, ciekawe aranżacje, no i ta gitara... Jednym z najładniejszych tematów jest „Love of my life” (w nagraniu wziął udział Dave Matthews). [...]

Wielki sukces Santany, który dostał w tym roku najwięcej statuetek Grammy, z pewnością przysporzy tej płycie nowych zwolenników. Postuchajcie mistrza, który mógłby być Waszym ojcem. To muzyka, która nie ma wieku: podoba się i młodym, i starszym.

Victor 2000, nr 34

www.victor.com.pl;

FB/dwutygodnikVICTOR

5 Przedstaw swojego ulubionego wokalistę lub zespół muzyczny.

Imię i nazwisko / nazwa zespołu

Debiut na scenie (rok)

Skład instrumentalny zespołu

Tytuły największych przebojów

Dyskografia

Nagrody i wyróżnienia

Tu wklej zdjęcie
wykonawcy lub zespołu

6 Napisz, jaką rolę w dyskotecie pełni DJ (dyskdzokej). Wyjaśnij, na czym polega *scratche* (miksowanie muzyki).

O tym, jak się zapisuje i odtwarza dźwięk

- 1 Jak się nazywają przedstawione na zdjęciach urządzenia do odtwarzania dźwięku? Zapisz ich nazwy w wyznaczonych miejscach.

- 2 Wykreśl w pionie i w poziomie ukryte w rozsypance literowej: nazwiska wynalazców, nazwy urządzeń, nośniki dźwięku oraz inne wyrazy związane z fonografią (razem 11 elementów). Pozostałe litery rozsypanki czytane poziomo utworzą rozwiązanie.

M	A	G	N	E	T	O	F	O	N
E	P	O	L	S	K	D	K	I	G
D	L	A	S	E	R	T	A	B	R
I	P	R	Z	E	M	W	S	E	A
S	W	I	N	Y	L	A	E	R	M
O	Y	S	Ł	F	O	R	T	L	O
N	N	O	G	R	A	Z	A	I	F
F	O	N	O	G	R	A	F	N	O
D	Y	S	K	F	I	C	C	E	N
P	Ł	Y	T	A	Z	Z	N	R	Y

- 3 Wypisz nazwy znanych, polskich i światowych, firm fonograficznych.

Otwórz oczy

Muzyka: Mirosław Ziąber
Słowa: Jadwiga Koczanowska

moderato

mf D A/Cis h7 A/Cis D A/Cis

Nie-kie-dy my-ślisz so - bie że świat jest sza-ro - bu-ry, nie-chęt-nym pa-trzysz wzro-kiem na

G A e e7+/Es G/D G5-/Cis

mu - ry i na chmu-ry, bo kie - dy no - sisz w ser - cu naj-mniej-szą na-wet za - drę,

g/B A4-3

pło-wie - je wszy - stko wo - kół i pej - zaż tra - ci ba - rwę. Ref.: O - twórz

D G A e7 D

o - czy sze - ro - ko i patrz, jak cie - ka - wy o - ta - cza cię świat,
o - czy sze - ro - ko i patrz, ja - ki bar - wny o - ta - cza cię świat,

A4-3 D G Fis h7

kraj - o - bra - zy o - jczy - ste, ba - rwy ser - cu naj - bliż - sze, to, co
chwycić za pę - dzel i ma - luj, by to pię - kno u - trwa - lić, by za -

G A 1. D 2. D

by - ło, co bę - dzie, co jest. O - twórz czas.
trzy - mać i ko - lor, i

G A D A/Cis h7 G A

U-śmie-chnij się do świa - ta, a świat ci u - śmiech od-da, zo-ba-czysz, że bez-barw-na jest

D A/Cis h7 G fis h7 C

tyl - ko złość i nu - da. Na moś - cie stań tę - czo - wym i baw się ko - lo - ra - mi,

na - ma - luj to, co wi - dzisz, co czu - jesz, o czym ma - rzysz. O - twórz

O - twórz

2. Uśmiechnij się do świata,
a świat ci uśmiech odda,
zobaczysz, że bezbarwna
jest tylko złość i nuda.
Na moście stań tęczowym
i baw się kolorami,
namaluj to, co widzisz,
co czujesz, o czym marzysz.

Refren:

Refren:

- 4 Wykorzystaj szeroką gamę kolorystyczną do zilustrowania tekstu piosenki - namaluj to, co czujesz, o czym marzysz.

Sprawdź swoje wiadomości

Quiz muzyczny Od A do Z

- 1** Sprawdź swoje wiadomości z muzyki z zakresu szkoły podstawowej. Za każdą poprawną odpowiedź przyznaj sobie 1 punkt.

A	Kraj urodzenia Wolfganga Amadeusza Mozarta.	
B	Najstarszy zabytek muzyki polskiej.	
C	Zakończenie utworu muzycznego.	
D	Instrument perkusyjny o określonej wysokości dźwięku, często występujący w szkolnym zestawie instrumentów.	
E	Utwory ćwiczące technikę gry na instrumencie, tworzył je na fortepian m.in. Fryderyk Chopin.	
F	Amerykański taniec towarzyski, w polskim tłumaczeniu nazywany „lisim krokiem”.	
G	Urządzenie do odtwarzania dźwięku.	
H	Technika komponowania popularna w klasycyzmie, polegająca na eksponowaniu melodii w jednym głosie na tle akordowego akompaniamentu.	
I	Kierunek w sztuce II połowy XIX wieku, jego przedstawicielem w muzyce był francuski kompozytor Claude Debussy.	
J	Imię kompozytora austriackiego nazywanego „królem walca”.	
K	Słynny polski kompozytor współczesny, twórca muzyki filmowej, m.in. <i>Pan Tadeusz</i> , <i>Pianista</i> .	
L	Oznaczenie tempa wolnego.	
Ł	Jezioro w tytule słynnego baletu Piotra Czajkowskiego.	
M	Polski taniec narodowy, w żywym tempie i trójdzielnym metrum.	

N	Utwór o charakterze miniatury instrumentalnej, najczęściej fortepianowej, inspirowany nastrojem nocy.	
O	Widowisko muzyczno-sceniczne o charakterze rozrywkowym i komediowej fabule.	
P	Światowej sławy polski kompozytor współczesny, twórca utworów: <i>Tren ofiarom Hiroszimy, Stabat Mater, Diabły z Loudun</i> .	
R	Forma muzyczna złożona z powtarzającego się refrenu i kupletów (epizodów).	
S	Technika artykulacji polegająca na graniu dźwięków oddzielnie, ze skracaniem ich wartości.	
T	W Argentynie uchodzi za kultowy taniec towarzyski, w Europie znany od 1910 roku.	
U	Instrumentalny wstęp do opery lub baletu grany przez orkiestrę.	
V	Reformator włoskiej opery w epoce romantyzmu, kompozytor oper: <i>Aida, Traviata, Nabucco</i> .	
W	Samodzielna forma muzyczna lub część większego utworu muzycznego, polegająca na przekształcaniu tematu głównego np. pod względem melodycznym, rytmicznym, harmonicznym.	
Y	Wielki przebój zespołu The Beatles.	
Z	Imię polskiego kompozytora, dyrygenta, pedagoga, twórcy pierwszego polskiego poematu symfonicznego.	

Punktacja		
25 – 24 punktów	Wspaniale! Jesteś prawdziwym koneserem muzyki.	
23 – 20 punktów	Bardzo dobrze! Swoją wiedzę możesz zaimponować niejednemu melomanowi.	
19 – 14 punktów	To niezły wynik, ale zachęcam cię do powtórzenia wiadomości i aktywnego muzykowania na co dzień.	
Poniżej 14 punktów	Muzyka to piękna dziedzina sztuki. Aby ją lepiej poznać i zrozumieć, powinieneś powtórzyć i utrwalić swoje wiadomości.	

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Grupa MAC S.A.
ul. Witosa 76
25-561 Kielce

www.mac.pl

ISBN 978-83-8108-675-2

9 788381 086752

indeks 881460